

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ЧОТИРНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять друга

Стенограма пленарного засідання
14 січня 2026 року

Київ 2026

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ЧОТИРНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять друга

Стенограма пленарного засідання

14 січня 2026 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Середа, 14 січня 2026 року)

Частина тридцять друга

Виступ голови депутатської фракції політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» Тимошенко Ю.В.	...6
Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	...8
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...18
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про призначення Федорова М.А. на посаду Міністра оборони України»	...19
Складення присяги міністром оборони України Федоровим М.А.	...36
Голосування пропозиції про запрошення Прем'єр-міністра України Свириденко Ю.А. на наступну частину триваючого пленарного засідання Верховної Ради України 15 січня 2026 року для надання інформації	...37
Голосування пропозиції про запрошення Секретаря Ради національної безпеки і оборони України Умерова Р.Е. на пленарне засідання Верховної Ради України для надання інформації	...38
Прийняття Закону України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні»	...38
Голосування пропозиції про запрошення Головнокомандувача Збройних Сил України Сирського О.С. на пленарне засідання Верховної Ради України для надання інформації	...43

Голосування пропозиції про виділення додаткового часу для отримання відповідей від Прем'єр-міністра України Свириденко Ю.А. на запитання від народних депутатів України щодо критичної ситуації з енергозабезпеченням в Україні	...44
Прийняття Закону України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку проведення загальної мобілізації»	...44
Заява фракції політичної партії «Європейська солідарність»	...49
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про призначення Шмигала Д.А. на посаду Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра енергетики України»	...50
Складення присяги Першим віце-прем'єр-міністром України – міністром енергетики України Шмигалем Д.А.	...67
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про призначення Наталухи Д.А. на посаду Голови Фонду державного майна України»	...68
Прийняття рішення про дострокове припинення повноважень народного депутата України Наталухи Д.А.	...85
Розгляд питання про усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону України «Про основні засади житлової політики»	...87
Оголошення заяви народного депутата України щодо голосування	...87
Інформація про створення у Верховній раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Платформа технологічної дипломатії України»	...88
Інформація про зміни у складі депутатських фракцій і груп	...88

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
14 січня 2026 року, 11 година
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні народні депутати! Переходимо до роботи. Нагадую, що здійснюється пряма трансляція нашого засідання.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). І не одна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І не одна, як справедливо зазначають інші суб'єкти медійної парламентської діяльності.

Шановні колеги, слава Україні!

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Сьогодні день народження в нашої колеги народної депутатки України Анни Костянтинівни Скороход, група «Партія «За майбутнє». Давайте привітаємо її, побажаємо міцного здоров'я, нових професійних здобутків в ім'я України (*Оплески*).

Шановні колеги, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати, триває 1421-й день героїчного спротиву України повномасштабній загарбницькій агресії російської держави – терориста.

Сьогодні мав би святкувати свій 61-й день народження наш колега народний депутат України восьмого скликання Марченко Олександр Олександрович, який загинув у бою поблизу села Мощун на Київщині у 2022 році. З перших днів повномасштабного вторгнення він став на захист нашої держави. Його відданість і героїзм назавжди залишатимуться в серцях колег та всіх, хто його знав. Ми з глибокою шаною та безмежною вдячністю

схилиємо голови перед усіма воїнами сил безпеки і оборони України, які щодня відважно боронять нашу державну.

Шановні колеги, вшануймо хвилиною мовчання пам'ять усіх захисників і захисниць України, нашого колеги, мирних мешканців і дітей, які стали жертвами російської агресії. Світла пам'ять усім.

(Хвилина мовчання).

Шановні народні депутати, на засіданні Погоджувальної ради ми узгодили, що перед наданням слова народним депутатам виступить до 10 хвилин голова депутатської фракції політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» Юлія Володимирівна Тимошенко. Після цього відбудуться виступи народних депутатів протягом 30 хвилин.

Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Насамперед дякую за те, що надали мені 10 хвилин для виступу, – щойно завершилося засідання Погоджувальної ради.

Хочу розпочати з повного спростування – від А до Я – усіх необґрунтованих, нічим не доведених обвинувачень, які щойно пролунали, але розповім трохи глибше, тому що, на мій погляд, це важливо.

Учора о 21 годині 30 хвилин я перебувала одна в офісі, там не було ані охорони, ані якихось чужих людей, нікого. О 21 годині 30 хвилин ввалилася величезна кількість людей в амуніції, зі зброєю, які приїхали на п'яти автобусах. Можна запитати, що приїхали брати більше 30 осіб на п'яти автобусах до людини, яка без охорони знаходилася у своєму офісі?

Однак цим не завершилося. Вони реально ввалилися. Найцікавіше, що на моє запитання: «Чому ви приїхали?» – вони відповіли: «З обшуками». Я запитала: «Чи є у вас рішення суду або, можливо, прокурор щось написав, або будь-який документ?». Керівник групи сказав: «Ніяких документів немає і не потрібно, тому що це особливі слідчі дії, які нічого не потребують». Я сказала: «А хоча б щось у вас є?». Він показав у телефоні виписку з Єдиного реєстру досудових розслідувань. Це все, що мені показали. Причому виписка з якоїсь фактової справи. Я сказала: «Добре, у вас нічого немає. Може, хоча б дасте мені можливість запросити адвоката?». Вони відповіли: «Ні, ніякого адвоката, ми негайно робитимемо обшуки і причому ось буквально зараз».

Усіх працівників, які були в офісі, просто заблокували, у всіх без винятку забрали телефони, все, що в них було, нічого не пояснюючи. Потім ця колосальна кількість мужиків – більше 30, усі в броні – почали, по суті, цей офіс вивертати навиворіт. У людей не було нічого, щоб навіть показати, у чому вони мене звинувачують.

Потім усе згребли (у мене, як і у вас, на столі, можливо, цілі файли паперів за останніх пів року), склали в мішки, і все, де було написано «парламент»,

«фракції», «підсумки», «аналітика», просто буквально за номерами записали до протоколу і додатків, оформлюючи вже як злочин. Розумієте?

Я сказала: «Зачекайте, це наші таблиці, за якими ми голосуємо на засіданні фракції. Ми ці таблиці надаємо всім, хто хоче з ними ознайомитися. Це наша аналітика, у нас є коло людей, яким ми їх розсилаємо. У чому тут узагалі злочин?» – «А ви аналізуєте голосування не тільки своєї фракції» – «Так, ми аналізуємо голосування всіх фракцій, ми знаємо групи, які є у фракціях. Що тут такого?» – «Усе, розберемося».

Справа навіть не в цьому. Миттєво вивернули сумку, дістали телефони. У них є такі невеликі пристрої (забудьте про коди), які вставляються – і доступ за декілька хвилин відкритий. У мене цей телефон п'ять років. Ніхто ніколи навіть близько не міг подумати, що все моє життя, усі переписки, конфіденційні розмови... Я людина, можу ділитися емоціями, можу чомусь радіти, якомусь голосуванню чи ще чомусь, це політика. І коли беруть і вивертають речі, які взагалі не стосуються того, з чим вони прийшли, це просто реальний жах. Я можу вам сказати, що вони загралися, якщо чесно, бо таке нахабне насильство переходить уже всі межі. Знайшли корупціонерів.

Та це ще не все. Вони в мене запитали: «А де кабінет Власенка?». Я сказала: «А Власенко до чого, ви ж до мене прийшли?» – «Та ні, ми ще хочемо заглянути, що там у кабінеті Власенка робиться». Ви ж знаєте, що Власенко очолює тимчасову слідчу комісію щодо порушень у силових структурах. Я сказала: «Він у Парламентській асамблеї Ради Європи (ПАРЄ), і коли повернеться, ви можете прийти і обшукати» – «Давайте ключ від його кабінету. Якщо не дасте ключ, ми зараз розтронемо ці двері і будемо робити все, що нам потрібно».

У підсумку ми десь на контрольних пожежних пунктах знайшли ключ від кабінету Власенка, відкрили, сказали: «Заходьте». Вони зайшли, перевернули увесь кабінет, забрали в нього всі флешки, усе, що там було, – просто згребли. Хоча стосовно Власенка взагалі нічого не було, навіть виписки з Єдиного реєстру.

Я хочу сказати, що це таке, знаєте, зухвальство, коли моя аналітична робота як депутата, як керівника фракції, видається за злочин. Так, ми розглядаємо, хто в якій фракції як голосує, після кожного засідання отримуємо роздруківки, у нас секретаріат над цим працює. Можна запитати: це злочин?

Потім вони почали перевертати все на світі і запитали: «Де сейф?». Я сказала: «Звідки ви взяли, що в нашому офісі є сейф?» – «У вас мусить бути такий великий сейф з ручками». Я кажу: «Немає такого сейфа». Вони почали вивертати всі шухляди. Так, там були якісь невеликі заощадження, але вони вказані в моїй декларації. Я їх там тримаю, тому що вони іноді мені потрібні. Хіба це злочин? Нехай почитають мою декларацію. Це не має жодного стосунку до моєї парламентської діяльності.

Думаю, цей факт пов'язаний з тим, що, як ви пам'ятаєте, я, Власенко і вся наша фракція публічно виступили проти НАБУ і САП. Ми сказали, що не може бути так, щоб замість боротьби з корупцією ці органи, по суті, стали інструментом політичного тиску на політиків, на вищих посадових осіб. Ми тоді пропонували,

щоб це був незалежний орган, але призначений українцями, якоюсь незалежною структурою, щоб був хоча б якийсь контроль. Ось сьогодні це відбулося.

Та найголовніше не це: вони ще нічого не читали, нічого не аналізували, але подивіться, які релізи виставили. Тепер, користуючись моїм приватним телефоном, вони викидатимуть в ефір якісь мої емоційні розмови. Хіба ми не маємо права на власне життя? Ми не маємо права на емоції? Ми не маємо права когось покритикувати, а про когось сказати щось добре? Це що, концтабір? Чому все це робиться без суду, без аргументів, без слідства? Прийшли, вкрали телефони (бо не було ніяких рішень про їх вилучення), вкрали документи, а потім копірсаються в цьому, виймають якісь родзинки і дискредитують публічно. Скажіть, це антикорупційна робота? Ні.

Ми витримували це знушення 12 годин. Разом зі мною були ще три літні жінки, яким за 75 років, вони ледве дихали, але їх теж тримали 12 годин. Я пам'ятаю, як востаннє під час Революції Гідності озброєні люди, так само завалювалися через паркани наших офісів. Тоді це були люди Януковича. Вони теж усе громили, але хоча б як фіговий листок приносили якийсь рішення Печерського суду. Вони лізли через паркани, але з рішенням Печерського суду.

До чого ми все це довели? Це повне безправ'я. Якщо приватне життя будь-якої людини – депутата, підприємця – можна ось так витягнути з телефона і «сіяти», і, по суті, виносити вирок ще до з'ясування, що там було, мені здається, ми просто довели країну до краю.

Думаю, агресія проти мене і Власенка дуже тісно поєднується не тільки через нашу чесну позицію щодо НАБУ і САП, від якої ми не відступили, а ще й тому, що я чітко, зрозуміло, публічно кажу про повзучу колонізацію України через певні закони, за якими ми як Україна вже не приймаємо жодного рішення. Думаю, це удар по мені й за це також. Однак хочу сказати, що я ніколи не вважала себе слабкою людиною. На мою думку, усім треба боротися, щоб у нас була правова...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, відповідно до статті 25 Регламенту Верховної Ради України, а також рішення Погоджувальної ради сьогодні відводиться до 30 хвилин для виступів народних депутатів. Тому прошу записатися на виступи.

Скороход Анна Костянтинівна, група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Не думала, що говоритиму про це з трибуни, але НАБУ, САП, НАЗК і всі великі антикорупціонери – це найбільші вороги України, бо вони не борються

з корупцією. Згадайте, як у нас нацисти боролися з комуністами і хто був найбільшим злом.

Колеги, у нас трапляється так, що всюди, не лише в цьому залі, а й у Кабінеті Міністрів, Офісі Президента, знаходять якогось винного і роблять його стукачем. А якщо ти не стукач, як у сталінські часи, то тебе будуть клепати, знищуватимуть тебе, твою родину, твоїх близьких, твоїх рідних по повному «беспределу». Там немає правосуддя, там немає закону, там немає права, там немає нічого. Там є влада у людей, яких ніхто не обирав, яким її ніхто не давав, але які вважають, що якщо не буде так, як вони хочуть, вони нас знищуватимуть. Вони знищуватимуть вас публічно, ліпитимуть ліві відео, публікуватимуть переписки, яких ніколи не було, щоб знищити вас і ваші родини медійно і зробити вас стукачами. А якщо ви не погодитеся бути стукачами, то будете винні, навіть якщо насправді це не так. Адже сьогодні в цій країні у ВАКС, у Апеляційній палаті ВАКС немає правосуддя. Це карний орган.

Колеги, ми повинні зібратися, щоб бачити, що відбувається з цією країною. Правоохоронні органи, а саме персонально прокурори, слідчі, судді, мають нести відповідальність за те, що вони роблять. Не може бути так, що в нас роблять, що хочуть, ні для кого немає закону, а потім усі вони розводять руками і кажуть: ну, бачите, шість років минуло, ЄСПЛ скасував рішення, але ось ми проблему зробили, вони побігли доводити, що вони не віслюки.

Колеги, я подала законопроекти [№ 14350](#) і [№ 14351](#), у яких пропонується встановити відповідальність органів досудового слідства і особисто прокурорів і суддів за незаконні рішення і дії чи бездіяльність, які вони вчиняють. Давайте не будемо віслюками, нехай країною керують парламент, Президент і Кабінет Міністрів, а не якісь набушники, сапівці чи інша...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іонова Марина Миколаївна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Вітаю, колеги! Я пригадую лютий-березень 2022 року, коли недобитки ОПЗЖ тікали від народного гніву, не дочекавшись тут «освободителів». А потім пам'ятаю, як вони тихо сиділи, наче миші під віником, не говорили, і ми сподівалися, що тоді нарешті вони будуть викинуті на смітник

історії і покарані. Але вони тут і не просто й далі сидять у залі Верховної Ради України, а продовжують допомагати ворогу добивати державу зсередини. Сьогодні вони не тікають, не бояться і не мовчать. Відверті українофоби під час війни є фактичною частиною парламентської більшості і, окрім московських зарплат, припали вже і до корупційної годівниці влади. За протягування найгірших рішень, які руйнують нашу обороноздатність, руйнують нашу євроатлантичну інтеграцію, відкривають корупційні лазівки, їм влада платить, зокрема українською землею.

Днями через скомпрометовану АРМА соратнику Януковича віддали 460 гектарів землі у Карпатах за смішні, чи, радше, сумні і болючі 90 мільйонів гривень. Колеги, вдумайтеся: за руйнування України зсередини держава платить ворожим агентам найкращою українською землею, ще й за безцінь, у той час, як десятки тисяч наших захисників і захисниць платять своїми життями за те, щоб наша земля не дісталася ворогу. Коли на Донбасі Путін отримує облизня від наших захисників, від сил оборони – і йому не дістається українська земля, наша відповідальність – не дати можливості попихачам Путіна, ворогам України отримати ласий шматок землі в Карпатах.

Сподіваюся, що ми всі разом долучимося до того, щоб не допустити цього і щоб це рішення було переглянute.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рудик Сергій Ярославович, група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

РУДИК С.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні українці, кияни, сміляни, чернівчани, тернополяни, мешканці всіх міст, де зараз зимно! Я хотів сказати, що погодні умови та російські обстріли поставили сотні тисяч українців, якщо не мільйони, у дуже погане становище. Так, це війна, і орки використовують її, щоб чинити геноцид українського народу, але списати всі проблеми, з якими сьогодні зіштовхуються люди, лише на орків не вдасться.

Я хотів сказати дякую людям, які зігрівають один одного в цей складний час своїм теплом, гарячим чаєм, гарячим борщем, які запрошують до себе в гості, бо в них тепло, щоб поділитися часткою свого тепла. Влада, навпаки, робить вигляд, що це проблема лише цих людей і орків, які обстрілюють наші міста. Візьмемо до прикладу Київ, де 500 будинків досі без опалення. Вам не здається, що це привід скликати засідання Ради національної безпеки і оборони і прийняти екстраординальні заходи, а не лише грати у футбол: винен Кличко, бо в нього невикористані залишки на рахунках, або, навпаки, винна центральна влада, тому що вона недоробила пункти незламності. Винні і ті, і ті, і ті, але більше всього від цього страждають люди, яким до лампочки вина конкретних посадових осіб.

Ми вчора не знайшли можливості призначити в парламенті міністра енергетики, а найближчі два тижні синоптики прогнозують 15 градусів морозу. Вам не здається це неправильним, шановні колеги? У воюючій країні майже добу немає міністра оборони. Вам не здається, що це якась аномалія?

Ми всі хотіли, принаймні більшість опозиції в цьому залі, щоб увімкнули канал «Рада» і нас бачили люди. Навіщо? Щоб дивитися на цю вакханалію розмов «ни о чем»? Ви звернули увагу, про що вчора говорили депутати, коли виступали Федоров, Шмигаль, інші посадовці? На це звернули увагу люди: депутати спілкувалися, ніби перед ними виступають незрозуміло хто, а не посадовці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Федієнко Олександр Павлович, група «Слуга народу». Будь ласка.

ФЕДІЄНКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово моїй колежанці Борзовій Ірині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Борзова. Будь ласка.

БОРЗОВА І.Н., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 14, Вінницька область, політична партія «Слуга народу»). Вітаю, шановні колеги! Хочу звернути вашу увагу та увагу громад на проблеми, які виникають у наших ветеранів, родин загиблих. На жаль, я часто отримую звернення, зокрема з Вінниччини. Буквально вчора до мене звернувся ветеран війни, особа з інвалідністю, що він не може скористатися державною програмою щодо поліпшення житла і йому було відмовлено у взятті на квартирний облік. На жаль, така проблема існує. Ідеться не про всіх, але про значну кількість людей, які мають статус і право на підтримку від держави.

Для того, щоб скористатися будь-якою державною програмою, отримати грошову компенсацію на придбання житла від держави, обов'язково потрібно стати на квартирний облік. Рішення про взяття на квартирний облік приймає саме виконавчий комітет місцевої влади. Тобто щоб стати на квартирний облік, потрібно звернутися до виконавчого комітету своєї громади.

Я почала розбиратися, у чому проблема, і зрозуміла, що, зокрема, на Вінничині під час взяття на квартирний облік більшість громад керуються застарілим рішенням Вінницької обласної ради 1985 року, ухваленим ще в радянський період. Цим рішенням встановлена норма щодо 6,5 квадратних метра. Тобто ветеранам війни відмовляють у взятті на квартирний облік, якщо вони забезпечені житловою площею більше 6,5 квадратних метра, хоча у Житловому кодексі ця норма становить 13,6 квадратних метра. Саме в умовах

децентралізації громади мали б ухвалити власні рішення, але на практиці більшість громад керуються застарілими рішеннями обласних рад.

Тому зараз я хочу звернутися до громад Вінницької області, до Вінницької обласної ради, до Вінницької військової адміністрації, до Асоціації міст України, до Міністерства у справах ветеранів України: вкрай необхідно, щоб громади прийняли свої власні рішення і ці рішення були справедливими, тому що наші ветерани і родини загиблих не можуть залежати від радянського рішення 40-річної давнини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Козак Володимир Васильович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КОЗАК В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Разумкову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Разумков Дмитро Олександрович. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, я думаю, що навіть у цьому залі люди вже знають, що таке в домівці плюс 5, плюс 8, плюс 10, на жаль. Таким чином і парламент став ближчим до народу. Але хотілося, щоб було якось по-інакшому.

Сьогодні колеги плакали, що вчора не проголосували за міністра енергетики у державі, що воює. Хочу нагадати, що вчора минуло 55 днів, як держава живе без міністра енергетики, і нічого не трапилося. А чому? Та тому що нічого не робилося. Немає ані світла, ані води, ані електрики, ані тепла – нічого. Тож чи є міністр, чи немає міністра – не страшно. Страшно для держави. Страшно, тому що темно. Страшно, тому що холодно. Страшно, тому що це не лише не комфортно, а це знищення української економіки, яка сьогодні наповнює державний бюджет. Це знищення нашого майбутнього і здоров'я наших людей, навчання наших дітей у школах, тому що так само немає світла. Це знищення нашої армії, бо якщо немає економіки, немає можливості сплачувати податки, немає можливості забезпечувати Збройні Сили України. Тому всі ті, які зробили так, що сьогодні немає світла, на рівні з ворогом несуть відповідальність за те, що руйнують державу, знищують нашу незалежність.

Але давайте ще підемо за прикладами. Чому сьогодні не внесено на розгляд законопроект [№ 14222](#)? У ньому пропонувалося наприкінці минулого року забрати 14,8 мільярда гривень з усіляких історій, таких як єдиний телемарафон, додаткове фінансування супер піар-програм, і направити їх на відновлення енергетики. 14,8 мільярда! Хто його не пускає в зал? Я звертаюся до керівництва

монобільшості. Колеги, будь ласка, підтримайте на засіданні Погоджувальної ради пропозицію, щоб завтра ми розглянули цей законопроект.

Наступний законопроект команди «Розумна політика» [№ 14221](#). У ньому пропонується запровадити новий механізм залучення ресурсів до економіки країни – не лише військові облігації, а енергетичні облігації на відновлення нашої країни.

Наступне питання – законопроект [№ 14206](#). Ви можете міняти, тасувати, як карти у колоді, і пересувати ліжка, у вас все одно залишається тема Міндіча, залишається його закон (проект [№ 8067](#)), який ліг в основу «плівок Міндіча» і корупції Міндіча.

Немає законопроектів щодо пільг на ввезення генераторів, немає законопроектів, прийняття яких дало б змогу зменшити вартість *EcoFlow*, *Bluetti* та інших засобів накопичення і збереження енергії. Дуже зручно розповідати, що це мали зробити люди, але це повинна була зробити держава.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці Гриб Вікторії Олександрівні, позафракційній. Будь ласка.

ГРИБ В.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 105, Луганська область, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Ми можемо дуже багато емоцій видавати в зал, але давайте подивимося, чи, дійсно, посада міністра енергетики зараз така вже не ефективна. Нам вкрай необхідно мати міністра, і я вам скажу чому. Тому що передусім нашим закордонним партнерам, які дивляться на те, що в нас відбувається, потрібно зрозуміти, з ким їм працювати.

Тож я дуже запрошую всіх все-таки прийняти сьогодні правильне рішення і проголосувати за призначення на посаду міністра енергетики. Зважаючи на те, що зараз відбувається в Міністерстві енергетики, коли заступники міністра розуміють, що вони вже на виході, коли немає з ким спілкуватися, ми повинні прийняти рішення, щоб, дійсно, врятувати енергетику України.

Я не можу погодитися з тим, що в нас сьогодні проблеми з енергетикою лише через те, що всередині країни відбувається якийсь хаос. Ми вже чотири роки практично вистоюємо на енергетичному фронті, рятуємо нашу енергетику, і якби така ситуація була в інших країнах, вони вже давно не витримали б. Подивіться, що відбувалося в Берліні, коли там зникла електроенергія і її не було декілька днів у морози. Тому давайте брати на себе відповідальність за наші кроки. Це перше.

Друге. З чим стикаються люди, які приходять з фронту чи після демобілізації за станом здоров'я чи за віком? З величезними проблемами з нарахуванням пенсій або по інвалідності, або за віком. Ідеться про те, що ті, які воюють на фронті, на самому передку, отримують зараз винагороди, але це жодним чином не відіб'ється потім на їх пенсійних виплатах. Тому я вас дуже

прошу, щоб ми зараз також подумали про цих людей і зробили все, що від нас залежить, щоб вони отримували гідні пенсії.

Останнє. Ви знаєте, сьогодні ми дуже багато чули, що в нас беззаконня, але воно в нас уже протягом останніх практично 10 років. Чому це відбувається? Тому що наші суди, на превеликий жаль, живуть за вказівками, і судді просто...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці Дмитрієвій Оксані Олександрівні. Я так розумію, вона передає слово Дмитру Олександровичу Разумкову

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Думаю, ми зрозуміли, що на енергетику, яка знищена, якої немає, витрачені мільярди гривень. До речі, вважаю, вам буде цікаво послухати, що Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України з 1,8 мільярда гривень використало лише 20 мільйонів на захист енергооб'єктів третього рівня, будівництво фортифікаційних укріплень фактично зупинене. Інформація про це поширюється в публічному просторі, про це пишуть представники нашої влади, і це означає, що ворогу буде легше розуміти, куди бити. Аналогічна ситуація з другим рівнем захисту, а також є випадки, коли проектно-кошторисну документацію розробляють на об'єкти, які вже або зруйновані, або тотально пошкоджені.

Дані про результати цієї роботи з'являються в засобах масової інформації. Я впевнений, що розвідка ворога дякує представникам уряду, які розповідають, що в Києві відновили тепло- та електропостачання. Скажіть, будь ласка, де в Києві або Київській області це відбулося? Ми живемо в якихось паралельних реальностях. Відновили подачу тепла? Тоді візьміть Прем'єр-міністра, міністрів, відведіть у квартири, де 5 градусів тепла, і послухайте, що про них думають люди. Дай Боже, щоб вони пішли звідти здоровими і своїми двома ногами.

Але в мене паралельно інше запитання. Тут розповідають, що в нас тотально не вистачає людей на фронті, тому вирішили скасувати відстрочку для тих, хто навчається після 25 років. То поставте собі запитання, як люди, що реально не навчаються, туди вступили? Дайте собі відповідь, хто взяв за це гроші.

Наступне запитання. Чому ви їх не відраховуєте, якщо вони погано навчаються? Чому ви у всіх забираєте відстрочку – у тих, хто навчається, хто здобуває освіту, хто працюватиме на користь нашої держави після отримання диплома? Тобто ви створюєте нову лазівку: повиганяєте людей з технікумів, з вишів, вони підуть, повірішують свої справи, давайте казати правду, отримають ще якісь довідки і втечуть до інших країн – до Польщі, Італії, Німеччини, де їх заберуть і з освітою, і без освіти. Тобто ви закладаєте все для того, щоб реально українців в Україні було менше.

Без шовінізму, я розумію, що для багатьох у владі хотілося б бачити тут представників Бангладешу, інших країн, а я хотів би, щоб тут залишалися українці. Я хотів би, щоб вони повернулися в Україну. Я хотів би, щоб вони

повернулися з фронту і відбудовували нашу державу, бо Україна базується на наших з вами людях, які стримали ворога на початку повномасштабного вторгнення і робитимуть це після звершення війни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайлюк Галина Олегівна, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

МИХАЙЛЮК Г.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово народному депутату Ткаченку Максиму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Ткаченко. Будь ласка.

ТКАЧЕНКО М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Галино, дякую за передане слово.

Вітаю всіх у цьому залі і хочу звернути увагу, що все, що відбувається зараз зі світлом, з опаленням, безумовно, стосується кожного українця. Однак якщо говорити про переселенців, які не мають грошей, щоб заплатити за оренду житла, то звідки вони візьмуть гроші на *EcoFlow*, на генератори, на паливо?

Тож саме в цей складний час для нашої країни, для українців нам вкрай необхідно повернути ті нещасні 2 та 3 тисячі гривень усім переселенцям. Ми дякуємо, що почався рух у цьому напрямі. Хочу подякувати всім колегам, які зараз стоять поруч біля трибуни, Данилу Гетманцеву, Галині Третьяковій за комунікацію з Мінсоцполітики. Є надія, що з 1 лютого ми всі разом як влада повернемо 3 тисячі гривень дітям ВПО з тимчасово окупованих територій, зони активних бойових дій. Однак чому я почав говорити про всі ці складнощі, про відсутність опалення? Тому що дуже важливо повернути ці кошти нашим людям.

Шановні колеги, 12 років, чотири роки всі ці люди не зі своєї волі втратили житло, виїхали з рідних міст. Є надія, що всі вони туди повернуться, але коли це буде, ніхто сьогодні не може сказати. Допомогу в розмірі 2-3 тисяч гривень влада встановила з самого початку як компенсацію за оренду житла, тому держава повинна або надати житло, або платити ці кошти. Як би складно нам не було, ми повинні знайти ці гроші, якщо не хочемо, щоб протягом зими ще близько мільйона українців, внутрішньо переміщених осіб, виїхали з країни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Горбенко Руслан Олександрович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ГОРБЕНКО Р.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Михайлу Лабі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Лаба. Будь ласка.

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Чи бачимо ми візію України в Європі? Так, ми рухаємося в цьому напрямі, щоб якомога швидше стати частиною великої європейської сім'ї. Завдання Верховної Ради – не зірвати ці процеси. Україна сьогодні ще більше потрібна Європі, ніж колись. Найближчі 50 років ми будемо тісно пов'язані у геополітичному просторі. Європа своїми діями теж демонструє потребу в стратегічному представленні нашої держави в європейській родині.

Війна зв'язала нас усіх елементами взаємодії у гуманітарній сфері, військовій підтримці, санкційній політиці, в економічних спроможностях, юридично значущих законодавчих ініціативах та їх синхронізації. Але, очевидно, як і всі попередні парламенти, Україна переживає часи певної політичної турбулентності. До дев'ятого скликання кожен склад парламенту того чи іншого скликання мав певні виклики, певні звитяги, удачі та розчарування. Сьогодні, перебуваючи у війні, ми з вами, колеги, стоїмо на порозі історичного моменту істини, чи щит – Україна – вистоїть, витримає тиск московитих.

Все, що відбувається нині всередині парламенту дев'ятого скликання, нагадує мені ситуацію в попередньому парламенті: антиукраїнська діяльність, агентурна діяльність, дискредитація на міжнародному рівні, дискредитація всередині країни. Кількість народних депутатів, які ще можуть бути незалежними, стійкими та з продержавницькою візією зі збереження держави Україна, не задовольняючи свої власні політичні амбіції, зменшується, що неминуче може призвести до втрати єдності навколо фронту, єдності, злагодженої з народом України в боротьбі. Було помилкою ставити на перше місце збільшення інформаційного розбрату на фоні заголовків *Telegram*-каналів, які масово полонять голови наших громадян. Не можна програвати інформаційну війну, не можна знищувати парламент зсередини самим же парламентаріям у такий відповідальний час.

Еволюція скликань парламентів України відбувалася за різних обставин, але це вперше під час повномасштабної війни. Тож я закликаю всіх до збереження України через роботу над собою, над своїми амбіціями. Не втрачимо державу, не заграваймося в інтриги тоді, коли гинуть наші громадяни після щоденних обстрілів. Візьміть себе під контроль, думайте прагматично і в цілях держави. На нас споглядає увесь цивілізований світ. Наш парламент, парламенти союзників – парламенти у боротьбі. Не сійте хаос. Діймо воєдино разом з нашими захисниками та українським народом.

Це стосується всіх гілок виконавчої влади, правоохоронних органів, громадян нашої держави. Ризики високі, як і ймовірність зламатися у внутрішньополітичних чварах, що не раз уже було в історії українського парламентаризму. У суспільстві формуються хвилі обурення, оголюються межі терпіння, сіється зневіра українського народу, який зазнає величезних жертв заради перемоги і справедливо очікує високих стандартів від можновладців. Парламент повинен бути спроможним виконувати вправно свої функції, щоб досягати максимум конструктивних синхронізацій з викликами сьогодення та не втратити інституційну стабільність.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершальний виступ – Пушкаренко Арсеній Михайлович. Будь ласка.

ПУШКАРЕНКО А.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Дякую, пане Голово. Шановні колеги, дорогі українці! У 2026 році виповнюється 40-ві роковини трагедії на Чорнобильській атомній електростанції, найбільшої техногенної катастрофи ХХ століття. Нещодавно Генеральна Асамблея ООН підтвердила, що це була катастрофа з далекосяжними наслідками, і навіть через 40 років ми повинні не лише пам'ятати, а й вживати заходів щодо їх ліквідації.

Однак це не тільки 40-ві роковини, це вікно можливостей для вирішення всіх питань, які накопичилися за десятиліття стосовно проблематики ліквідаторів, людей, які проживають на цих територіях, і самих територій, що постраждали. Ми говоримо про медичне, соціальне, пенсійне забезпечення ліквідаторів. Наша Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України для підготовки питань щодо посилення соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та щодо використання території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи підготувала відповідні зміни до закону, які будуть внесені в зал. Шановні колеги, сподіваюся, що в цьому році ми актуалізуємо і внесемо зміни до закону 1991 року щодо чорнобильських питань, які відповідатимуть реаліям.

Дякую Міністерству охорони здоров'я, яке вже прийняло конкретні рішення і зубопротезування, зуболікування для ліквідаторів буде безкоштовним уже з 1 січня цього року. Поглиблений чекап для ліквідаторів та постраждалих, першочерговий їх прийом без черг – ці рішення, з одного боку, прості, а з другого боку, надзвичайно важливі.

Люди, які проживають на відповідних територіях, повинні мати позитивні гарантії, позитивну підтримку держави, а не так, як відбувається сьогодні, коли вони мають верифікувати і принижувати себе. За що? За те, що вони проживали там під час аварії і постраждали? Ці невеликі кошти потрібні їм для збереження

та зміцнення здоров'я. Тому ми також підготували відповідний законопроект, який буде внесений, адже люди повинні отримати пожиттєві гарантії і не принижуватися щороку.

Далі – території. Ми разом з правоохоронцями змогли зупинити незаконну господарську діяльність на забруднених територіях, але держава переглядає статус цих територій, і ми повинні дати їм можливість розвиватися.

Над цими комплексними проблемами сьогодні працює тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради, готує законодавчі рішення. Дякую колегам, дякую особисто Першому заступнику Голови Верховної Ради України Олександрю Корнієнку, який безпосередньо залучений до кожного засідання робочої групи, усім міністерствам, відомствам і, звичайно, громадському середовищу, яке представляє інтереси постраждалих людей, ліквідаторів. Ми системно даємо відповіді на питання, до яких впродовж десятиліть нікому не було справи. Тому впевнений, що 40-річчя буде роком розв'язання Чорнобильської...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, прошу займати свої робочі місця. Ми завершили виступи народних депутатів. Переходимо до розгляду питань порядку денного.

Перед початком розгляду питань порядку денного відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України пропоную провести сигнальне голосування. Перед голосуванням прошу народних депутатів перевірити наявність особистої картки в пульті на вашому робочому місці. Нагадую, що необхідно одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів голосування на табло.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні.

«За» – 222.

Проголосували: за – 222, проти – 10, утрималися – 6. Демократія, як вона є, парламентаризм.

Шановні колеги, перелік питань, схвалених Погоджувальною радою, вам надано. Переходимо до його розгляду (*Шум у залі*).

З процедури? Ну, як же Железняк – і без процедури. Ярослав Івановичу, що у вас з процедури? Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Пане Голово! У мене, справді, виступ з процедури, оскільки маю процедурне запитання. Зараз буде голосування за міністра оборони під час повномасштабної війни. Попередня практика навіть нашого скликання говорить, що цю кандидатуру представляє Президент України, так було багато разів.

Скажіть, будь ласка, чи буде в нас сьогодні під час представлення міністра оборони Президент України, чи був він запрошений і яка причина, якщо раптом він відсутній, що в нас немає такого представлення?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пояснюю з регламентної точки зору. Регламент чітко визначає перелік посадових осіб, під час призначення яких повинен бути Президент України, зокрема це Прем'єр-міністр України. Усі інші посадові особи, подання про призначення яких на посади належить до повноважень Президента України, можуть бути представлені або Президентом України, або будь-якою особою, яка визначена Президентом України. Сьогодні Президентом України визначена представник Президента України у Верховній Раді Михайлюк Галина Олегівна. Саме вона представлятиме це питання.

Я чітко відповів на ваше запитання? Дякую.

Отже, шановні колеги, перелік питань, схвалених Погоджувальною радою, вам надано. Переходимо до його розгляду.

Перше питання – проект Постанови «Про призначення Федорова М.А. на посаду Міністра оборони України» ([№ 14377](#)).

Шановні друзі, відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, пункту 10 частини першої статті 106 та частини четвертої статті 114 Конституції України міністр оборони України призначається Верховною Радою України за поданням Президента України.

Президентом України внесено до Верховної Ради України подання на призначення Михайла Альбертовича Федорова на посаду міністра оборони України. Головний Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки розглянув подання Президента України та вніс на розгляд Верховної Ради України відповідний проект постанови № 14377.

Згідно з пунктом четвертим частини четвертої статті 20 Регламенту Верховної Ради України дане питання включається до порядку денного сесії позачергово, без голосування. На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися розглянути це питання за такою процедурою: представлення кандидата на посаду – до 2 хвилин, виступ кандидата на посаду – до 10 хвилин, запитання до кандидата від народних депутатів – до 10 хвилин, співдоповідь від головного комітету – до 2 хвилин, виступи від депутатських фракцій і груп – до 16 хвилин (до 2 хвилин на виступ), виступи народних депутатів України – до 4 хвилин (до 2 хвилин на виступ), прийняття рішення. Усього – 45 хвилин.

Немає заперечень? Немає. Тоді переходимо до розгляду питання.

До слова для представлення кандидата на посаду міністра оборони України запрошується народний депутат України, представник Президента України у Верховній Раді України Галина Олегівна Михайлюк.

Будь ласка, Галино Олегівно, до 2 хвилин.

МИХАЙЛЮК Г.О., представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє, шановні колеги! Відповідно до визначених Конституцією України повноважень Президент України вніс подання про призначення Федорова Михайла Альбертовича на посаду міністра оборони України.

Тривала системна інноваційна робота Михайла Федорова в уряді на посадах віце-прем'єр-міністрів, Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра цифрової трансформації України та очолюваної ним команди, без перебільшення, здійснила прорив нашої країни в галузі цифровізації та діджиталізації. Уже сьогодні в рейтингу *Online Service* за рівнем надання державних послуг Україна посідає п'яте місце у світі порівняно зі 102 у 2018 році.

Серед ключових проектів, які були запуснені саме в оборонній сфері, треба відмітити *Starlink*, запуск «Армії дронів», створення ударних рот БПЛА, системи нарахування єБалів, яка стала інноваційною для всього світу та реальним геймченджером на полі бою.

Найбільший виклик сьогодні – це війна та післявоєнне відновлення України, тому швидкість та технологічність повинні бути новим стандартом у боротьбі з російським окупантом, а також збереження життя наших воїнів.

Зважаючи на зазначене, враховуючи результативність діяльності на високих посадах державного управління, глобальність та масштабність мислення інноваційного менеджера-реформатора, Президент України вбачає кандидатуру Михайла Федорова найбільш відповідною сьогодні на посаді очільника оборонного відомства. Кандидат на посаду не підпадає під заборони і відповідає всім вимогам, встановленим законами України «Про Кабінет Міністрів України», «Про національну безпеку України», зокрема й щодо цивільного статусу відсутності судимості, корупційних правопорушень, та не є членом наглядової ради, яка має на меті отримання прибутку.

Саме тому від імені Президента України прошу підтримати кандидатуру Федорова Михайла Альбертовича на посаду міністра оборони України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Галино Олегівно.

Шановні народні депутати, слово для виступу надається кандидату на посаду міністра оборони України Михайлу Альбертовичу Федорову.

Будь ласка, Михайле Альбертовичу.

ФЕДОРОВ М.А., кандидат на посаду міністра оборони України. Добрий день, шановні депутати! Добрий день, українці! Сьогодні народ України та Президент хочуть миру, як ніхто інший, і всі над цим працюють. Ми дякуємо Сполученим Штатам Америки, нашим європейським колегам за підтримку і за діалог, який є сьогодні, але єдина, хто не хоче миру, це росія. Ми це відчуваємо

в наших домівках, чуємо в нашому небі, і наша головна гарантія безпеки – це сили оборони, сміливість і винахідливість нашого українського народу.

Україна вже стала світовим лідером у безпілотних технологіях. Ми створили ринок дронів, власний безпілотний флот, ракети, системи РЕБ, боєприпаси, перехоплювачі шахедів. На полі бою подвиг українських воїнів безапеляційний, саме вони тримають фронт. Ми зобов'язані їм усім – нашими сім'ями, домівками, свободою. Однак треба сказати, що жодна країна світу не була готова до викликів такої повномасштабної війни. Якби не громадянське суспільство, донати українців, робота волонтерів, фондів, допомога кожному підрозділу, якби не підтримка наших західних партнерів, нас могло вже не бути як держави. Усі разом, об'єднавшись, ми зробили неможливе. Дякую кожному українцю, кожному волонтеру, кожному партнеру, який продовжує цю роботу щодня.

Проте сьогодні залишається велика кількість проблем, які необхідно терміново розв'язувати: паперова армія, радянські підходи, надмірна бюрократія та збої в забезпеченні фронту. Усе це заважає військовому на передовій діяти максимально ефективно і надійно захищати свою землю.

Я йду на посаду не як міністр, який побудував цифрову державу, створив «Дію», а як людина, команда якої з 2022 року багато часу працювала на війну. Завдяки роботі нашої команди та підтримці Президента в Україні з'явилися *Starlink*, «Армія дронів», «Лінія дронів», *Brave1*, система мотивації UNITED24, перший у світі *Amazon* для війни *Brave1 Market*. Ми допомогли реалізувати серію асиметричних операцій проти ворога, які провели ГУР та СБУ.

Однак ми не просто реалізували окремі проекти. За цей час створено з нуля інноваційні ринки, яких раніше не існувало. На початку вторгнення в Україну було сім компаній, які виготовляли дрони, сьогодні – 500. РЕБ виготовляли дві компанії, сьогодні – 200. Приватних компаній, які виробляли ракети, не було зовсім, сьогодні – більше 20. НРК – було нуль компаній, стало – понад 100.

Ми почали системно шукати асиметричні рішення там, де класична війна була для нас занадто дорогою або неможливою. FPV-дрони замість ПТРК для знищення бронетехніки, дрони-коптери замість дефіцитних боєприпасів та артилерії, українські «ланцети» замість *HIMARS*, перехоплювачі як частина системи ППО. Лише полк НГУ «Лазар», який ми підтримували з нуля, знищив ворожої техніки на 15 мільярдів доларів, або наш спільний проект з групою СБУ «Альфа», завдяки якому знищили понад 300 одиниць ворожої ППО лише у 2025 році, або «Лінія дронів», яка знищує кожен четверту ціль на фронті.

Проте сьогодні не можна воювати новими технологіями зі старою організаційною структурою, необхідні комплексні зміни. Наша мета – змінити систему, провести армійську реформу, покращити інфраструктуру на передовій, викоринити брехню і корупцію, зробити лідерство та довіру новою культурою, щоб люди, які дають реальний результат, отримували винагороди і можливість зростати далі.

Президент поставив чітке завдання – побудувати систему, яка здатна зупинити ворога в небі, просування на землі, посилити асиметричні та кіберударники по ворогу та його економіці, зробити ціну війни для росії такою, яку вона просто не може потягнути, зупинити ворога силою.

Ми повинні почати роботу в інформаційно-когнітивному домені та протидіяти російській пропаганді, зокрема на території самого ворога. Наша стратегія вже привела до того, що в грудні ворог втратив 35 тисяч росіян. Це верифіковані втрати, на кожне ураження є конкретне відео.

Ми запустили ринок перехоплювачів, який збиває десятки відсотків усіх шахедів, уже знищуємо росіян у морі та на їхніх власних аеродромах. Ми першими у світі зробили дронно-штурмові підрозділи, один з яких був ударною силою для нещодавньої деокупації Куп'янська.

Штучний інтелект уже став союзником України у війні. Сотні єРішень працюють на фронті та застосовуються на всіх рівнях військових операцій. Ми рухаємося до повної автономності на полі бою – від машинного зору та аналітики даних до роїв дронів.

Наша амбітна мета – зробити Україну першою країною у світі, яка зможе прогнозувати та нейтралізувати ворожі атаки за допомогою штучного інтелекту, і багато іншого, про що не можемо сьогодні говорити публічно. Вирішення питання ефективної організації дасть нам змогу на 100 відсотків використати технологічний талант українців та досягнути всіх поставлених цілей війни. Ми зобов'язані перемагати ворога в кожному технологічному циклі. Бути на один, на два, на десять кроків попереду, щоб зберігати життя наших воїнів і знищувати противника максимально ефективно. Більше роботів – менше втрат. Більше технологій – менше загиблих. Життя українських героїв – найвища цінність. Ми не маємо права на рішення, які коштують життів наших героїв.

Потрібно швидко раз і назавжди змінити систему підготовки українських військовослужбовців. Якісна підготовка – це зменшення втрат і зростання ефективності. Не можна ігнорувати проблему ТЦК. Після комплексного аудиту ми запропонуємо системне рішення, щоб розв'язати накопичені роками проблеми і при цьому зберегти обороноздатність нашої країни. Усе має базуватися на даних. Це мій пріоритет. Ми будемо вимірювати ефективність усього. Ми повинні масштабувати сильних і допомагати зростати тим, хто до цього реально готовий і працює на результат. Доступ до можливостей розвитку має бути рівним для всіх. Тому одним з перших моїх рішень на посаді міністра оборони стане забезпечення базового рівня укомплектування бригад дронами, якого точно не вистачає. Це підвищить прогнозованість і якість планування.

Сьогодні топ-50 із загалом 400 юнітів, які займаються дронами, забезпечують 70 відсотків уражень ворога. Уявіть потенціал сил оборони, якщо ми допоможемо решті 350 вирости. На власному прикладі взаємодії та спільних проєктів з «Мадяром», «К-2», Білецьким, Оболенським, «Флінтом», «Ахіллесом», «Феніксом», «Рарогом», Хмарою, «Перуном», *Nemesis*, «Редісом» та багатьма іншими неймовірними військовими ми побачили приклад справжнього лідерства.

Сильний командир взводу має стати командиром роти, роти – батальйону, батальйону – бригади, бригади – корпусу. Ми будемо оцінювати лідерство за реальними даними і результатами, а не за посадами.

Ми високо цінуємо співпрацю з міжнародними партнерами і будемо поглиблювати взаємодію. Президент особливо провів історичну роботу із залученням міжнародних ресурсів. Наше завдання – використати їх максимально ефективно. У цьому році ми ставимо ціль – збільшити обсяги міжнародної військової допомоги, побудувати реальні відносини, щоб кожна гривня допомоги була чітко спрямована на результат. Інтеграція партнерів, зокрема їх наукового та дослідницького потенціалу, зробить нашу систему оборони сильнішою водночас посилюючи їхні оборонні спроможності.

Довіра – наша головна валюта у взаємодії з партнерами, суспільством і військовими. Тому антикорупція – фундамент нового Міністерства оборони. Сьогодні той, хто краде на війні, – наш ворог.

Ми введемо розвиток українського ВПК на новий рівень. *Defence Tech* стане ключовою індустрією України на світових ринках і драйвером економічного зростання нашої держави. Нам ще треба зробити домашню роботу, щоб створити власні системи ППО, свій артпостріл з лазерним наведенням. Це дасть змогу артилерії працювати точніше, швидше та ефективніше, зменшуючи ризики для наших військових. Це завдання від Президента.

За час повномасштабної війни в Україні підприємці розвинули з нуля топові військові компанії. Дякую кожному, хто змінив траєкторію свого бізнесу і поставив усе на захист нашої незалежності. Ми переконалися, якщо дати українцям свободу та рівні правила гри, вони роблять неможливе. Наше завдання – залучити максимальну кількість підприємців до оборонного виробництва. Більше конкуренції – вища якість і доступніша ціна.

Лише чітко рахуючи і дотримуючись математики війни, ми зможемо обійти ворога завдяки асиметрії та ефективності. Найближчим часом ми зробимо глибокий аудит Міністерства оборони та Збройних Сил України, щоб знайти додаткові можливості для покращення фінансового і соціального рівня забезпечення військовослужбовців. Не всі плани можна озвучувати публічно, але Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки ознайомлений з усіма деталями.

У нас є чітка візія та цілі оборони, погоджені з Верховним Головнокомандувачем – Президентом України. Усі, хто допомагатиме досягати цілей війни, отримають необхідні ресурси для руху вперед, хто не впорається – покине систему. Системі оборони потрібні реальні видимі зміни, які відчуються на рівні особового складу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Альбертовичу. Минуло 10 хвилин. Договорите, відповідаючи на питання. Для міністра оборони дуже важлива точність.

Прошу народних депутатів записатися на запитання до кандидата на посаду. Нагадую: 1 хвилина – на запитання, 1 хвилина – на відповідь. Михайле Альбертовичу, саме у відповідях зможете прокоментувати, що ви ще хотіли.

Запрошую до слова від фракції «Голос» Стефанишину Ольгу Анатоліївну. На запитання – до 1 хвилини. Будь ласка.

СТЕФАНИШИНА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Анатоліївна Бобровська. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Пане Михайле, дякую за позитивний та амбітний темп презентації. Насправді щиро бажаю, щоб він тримався під час вашої каденції на посаді. Однак є два питання, які сьогодні ставлять і військові, і цивільні.

У війську запитують про контракти. Чи підтримуєте ви концепцію свого попередника щодо запровадження контрактів? Чи є розрахунок на те, що можуть бути виплати, зокрема за контрактом, укладеним з державою?

Ще одне запитання щодо мобілізації і реформи або іншого підходу до мобілізації, зокрема реформи територіальних центрів комплектації, працівники яких, на жаль, стали на сьогодні об'єктами нападів не лише противника, а й українців через різні обставини. Скажіть, будь ласка, чи бачите ви таку реформу і як виглядатиме ваша концепція мобілізації?

Дякую.

ФЕДОРОВ М.А. Дякую. У своїй промові я говорив, що ми продовжимо аудит Міністерства оборони і Збройних Сил України. Ми зрозуміємо, наскільки ефективно розвиваємо людський капітал, який уже є в Збройних Силах України, наскільки доплати які є, працюють на завдання, виконання яких нам потрібно досягти, і виходячи з цього пропонуватимемо або коригуватимемо контракт, який був запропонований раніше. Міністерство оборони, яке увійшло у 2026 рік, отримало на 300 мільярдів менший бюджет, ніж у минулому році, і наше завдання – максимально ефективно використовувати кошти, які є. Однак у промові я сказав, що фінансове забезпечення і соціальний захист військових є моїм пріоритетом, і впевнений, що ми знайдемо гроші, щоб підвищити фінансове забезпечення.

Щодо ТЦК. У нас уже є візія, що робити з цим питанням. Ми повинні провести додаткові консультації, роботу з комітетом і Президентом. Найближчим часом презентуємо нашу візію, але всі питання, які...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Альбертовичу.
Мисягін Юрій Михайлович. Будь ласка.

МИСЯГІН Ю.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 28, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово моєму колезі Олександру Ковальчуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Ковальчук. Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»).* Шановний Михайле Альбертовичу! Те, що у вас вийшло зробити в Міністерстві цифрової трансформації, – і створити супер сучасне технологічне міністерство, і вивести нашу країну з 120 місця на п'яте – вселяє надію, що у вас вийде те саме зробити і в Міністерстві оборони. Хоча це зовсім інша структура, думаю, що ви це добре розумієте. У своїй промові ви сказали про перші кроки, це заспокоює і надихає.

Моє запитання про дрони, а саме про ті, які сьогодні вбивають велику кількість, на жаль, українських воїнів. Глибина ураження таких російських дронів, наскільки нам відомо, значно більша, ніж наших. Які будуть ваші перші кроки, щоб бодай вирівняти ситуацію на полі бою, а можливо, і покращити її найближчим часом? Бо на сьогодні ключове питання – глибина ураження російських і українських дронів.

Дякую.

ФЕДОРОВ М.А. Дякую за ваше запитання. Дійсно, це важливе доктринальне питання – як у нас змінилася глибина ураження після ЛБЗ і в тилу ворога. Нам потрібно терміново впровадити нові засоби, зокрема дрони, які дозволять збільшити глибину ураження ворога. Ми це рішення вже прийняли на позаминулій Стовпці і тепер реалізуємо в життя. Тобто в Україні повинні з'явитися аналоги російських «Молний», і в нас є велика кількість виробників, які це виготовляють. Потрібно також наситити військо дальніми дронами на оптоволоконні. Тож ми чітко розуміємо, що з цим робити. Це один з ключових пріоритетів на найближчий час.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заремський Максим Валентинович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»).* Прохання передати слово Федієнку Олександрові.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Федієнко. Будь ласка.

ФЕДІЄНКО О.П. Шановний Михайле Альбертовичу, дякую за ваш виступ. Особисто я підтримуватиму вашу кандидатуру, але в мене до вас три запитання. Я хочу, щоб ви стисло, але швидко на них відповіли.

Перше. Як посилити українську ракетну програму, про яку ми багато чуємо, але результати поки, на жаль, нас не втішають. Який план щодо справедливого забезпечення бригад дронами? Ми з колегами Горбенком, Козирем достатньо часто буваємо на фронті і чуємо багато скарг щодо забезпечення бригад дронами.

Друге. Ворог щодня атакує Україну з повітря. Це відчуває кожен громадянин України, особливо в зимовий період, тож потрібно розуміти чіткі терміни і план посилення захисту.

Третє. Кіберсили і ваше бачення щодо них.
Дякую.

ФЕДОРОВ М.А. Дякую. Велика кількість запитань.

Щодо Кіберсил. Звичайно, ми підтримуємо створення Кіберсил в Україні. Це взагалі частина асиметричної війни в нашій країні. Однак нам потрібно розібратися насамперед з людським капіталом, який сьогодні вже є у військах і працює над кіберопераціями. Тож ми поступово рухатимемося і формуватимемо їх згідно з цілями, які сьогодні я декларував, – зупинити небо, зупинити просування ворога на полі бою, робити асиметричні удари. Для цього нам потрібно буде декомпонувати всі цілі на конкретні кроки.

Щодо забезпечення дронами. У своєму виступі я казав, що потрібно впровадити мінімальний рівень забезпечення кожної бригади, щоб вони могли прогнозувати свої дії на наступні місяці, тому що сьогодні 80 відсотків забезпечення отримує певна кількість підрозділів. Треба вирівняти цей графік, щоб усі наші підрозділи, включаючи Сили територіальної оборони, мали достатню кількість дронів для роботи на своїй ділянці фронту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина Володимирівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, шановний пане Голово. Прошу передати слово Ірині Фріз.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Взагалі-то під час війни було б бажано, щоб Президент України – Верховний Головнокомандувач

представляв кандидата на посаду міністра оборони, адже це ключове міністерство на сьогодні в нашій державі. Але маємо те, що маємо.

У мене до вас, пане Михайле, як до потенційного міністра оборони таке запитання. Військовослужбовці – це фактично єдина категорія громадян, яка не отримала індексації грошового забезпечення від початку широкомасштабного вторгнення. Чи готові ви як кандидат гарантувати, що як міністр будете опікуватися тим, щоб з 2026 року була проведена індексація грошового забезпечення наших військовослужбовців? Вам також для цього буде потрібен певний термін. Назвіть, який термін, і скажіть, чи готові до проведення індексації. Дякую.

ФЕДОРОВ М.А. Дякую. Моє перше завдання – провести реальний аудит фінансів у Міністерстві оборони, щоб зрозуміти, як нам потрібно функціонувати в цьому році, адже міністерство отримало на 300 мільярдів гривень менше, ніж у попередньому. Нам треба спершу розібратися з людським капіталом, який сьогодні вже є у Збройних Силах і взагалі в силах оборони, і після цього прогнозувати подальші дії, як ми будемо збільшувати фінансове забезпечення, коли і яким саме категоріям. Я не хочу бути популістом, а хочу бути реалістом. Міністерство оборони потрапляє в мої руки з мінус 300 мільярдами гривень, 2 мільйонами українців, які перебувають у розшуку, і 200 тисячами – у СЗЧ. Тож нам потрібно зробити нашу домашню роботу і розв'язати проблеми, які є сьогодні, щоб можна було рухатися далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лаба Михайло Михайлович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ЛАБА М.М. Прошу передати слово Дмитру Кисилевському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Кисилевський. Будь ласка.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 24, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»).* Шановний пане Михайле! Міністерство оборони є найбільшим розпорядником бюджетних коштів у країні, які можна витратити на українські товари, податки від виробництва яких залишаються тут, в Україні, а можна розвивати економіку інших країн, таких як Туреччина, Китай, які далеко не завжди є нашими партнерами і союзниками. Ми неодноразово стаємо свідками скандалів, коли різні агенції, підвідомчі Міністерству оборони, купують турецьку форму чи китайські крани, чи трали, що ламаються прямо на ходу. Водночас українські виробники, які здатні виготовляти безліч потрібної для армії продукції, не працюють, і це означає, що кошти йдуть за кордон.

Ви продемонстрували важливе й ефективне лідерство в розвитку дронів українського виробництва та інших високих технологій. То ж які ваші плани на новій посаді щодо залучення українських виробників до забезпечення потреб сил оборони і в зброї, і в боєприпасах, і в цивільних товарах, які у великій кількості закупляються силами оборони?

Дякую.

ФЕДОРОВ М.А. Дякую. Ви знаєте, що ми, по суті, відкрили ринок дронів, РЕБ, ракет, боєприпасів, НРК у нашій країні, створили для цього найкращі у світі умови – 25 відсотків маржинальності для компаній, які працюють, прибрали низку податків, щоб компанії могли інвестувати в розвиток людського капіталу. Наше завдання зараз – забезпечити рівні умови конкуренції для компаній, які виробляють ефективний продукт, працюють на полі бою, мають найкращу ціну, щоб вони отримали пропозиції і контракти Міністерства оборони. Створення конкурентних умов для цих компаній повинно вплинути на розвиток самого ринку.

Ми плануємо далі розвивати ринки, які вже відкрили, залучаючи капітал наших іноземних партнерів, щоб компанії залишалися в Україні і не лише забезпечували сили оборони, а й займалися експортом і не поїхали з країни. Негативну тенденцію, яку ми бачимо сьогодні, потрібно зупинити. Тому, як казав Президент, правильне відкриття експорту, зокрема, дасть нам змогу вирішити це питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Альбертовичу. Питання завершилися, займайте поки своє місце.

Шановні народні депутати, до слова для виступу запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки, Олександр Михайлович Завітневич.

Будь ласка, Олександр Михайловичу.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М., *голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановна президіє, шановні колеги! Відповідно до пункту 10 частини першої статті 106 та частини четвертої статті 114 Конституції України Президент України вніс до Верховної Ради подання про призначення Федорова Михайла Альбертовича на посаду Міністра оборони України разом з відповідним проектом постанови Верховної Ради України № 14377 від 13 січня 2026 року.

Відповідно до доручення Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні 13 січня 2026 року розглянув питання щодо призначення Федорова Михайла Альбертовича на посаду міністра оборони України. За результатами обговорення комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України підтримати призначення

Федорова Михайла Альбертовича на посаду міністра оборони України та прийняти проект постанови № 14377 у цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп. Нагадую: 2 хвилини – на виступ від кожної фракції та групи. Будь ласка.

Німченко Василь Іванович. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Прошу передати слово Павленку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., *член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні колеги, шановний кандидате на посаду міністра оборони! Ще не завершилися чотири роки війни, а в нас уже четвертий міністр оборони. Разом з тим ми підтримуватимемо дане подання Президента України і голосуватимемо за призначення Михайла Федорова міністром оборони України.

Водночас є низка ключових проблем і завдань, які стоять перед Міністерством оборони, як стратегічних, так і поточних, сучасних, які необхідно вирішувати сьогодні, у цю хвилину. Найсильніша компетенція українського війська – це, без сумніву, знання, досвід і технології у сфері роботизованих систем. Це те, чого не має наразі жодна армія світу, це те, чому хочуть навчатися в нас наші партнери і з Заходу, і Близького Сходу, і наші союзники в Азії. Для того, щоб Україна закріпилася в статусі лідера в сучасних військових технологіях, переконаний, необхідно формувати воєнний союз з нашими союзниками, насамперед зі Сполученими Штатами Америки.

Не менш важливою, щоб стати і залишатися лідерами, для нас є освіта, що відповідає викликам сучасної війни. Наші сильні сторони і переваги треба розвивати через навчання. Наразі наші військові університети не виконують свої ролі і за темпами відстають від швидкостей сучасної війни. При цьому є й поточні питання: мобілізація, СЗЧ, забезпечення щоденним озброєнням, технікою, БК. Вважаю, що найголовніший, найперший виклик для міністра – підвищення заробітної плати українського військовослужбовця, яка є несправедливою на сьогодні, збільшення щомісячного грошового забезпечення. Переконаний...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Люшняк, група «Довіра», передає слово Бакунцю. Будь ласка, Павле Андрійовичу.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Депутатська група «Довіра». Шановний пане кандидате на посаду міністра оборони України! Довіряючи вам найважливішу галузь у час війни, ми закликаємо вас звернути увагу на людину. Все, чим має займатися ваше міністерство, – це забезпечення українця чи українки, які вирішили захищати нас з вами, усім необхідним, починаючи від нормального процесу мобілізації. Вважаю, потрібно звернути увагу на забезпечення навчальних центрів, бо там є хороші фахівці, які вже пройшли війну і навчають тих, хто йде нас захищати, але подекуди їм бракує бази, багатьох матеріалів. Тому закликаю вас звернути увагу на навчальні центри.

Закликаю вас також звернути увагу на грошове забезпечення людей, які стають захисниками і приймають присягу. Необхідно працювати над тим, щоб підняти рівень базового грошового забезпечення військовослужбовців. Я також часто чую, що слід змінити підходи до градації бойових виплат. Це важливо, бо люди ризикують життям: і піхотинці, які сидять в окопах, і артилеристи, які стріляють з гармат, і ті, хто працює з БПЛА, теж роблять важливу роботу. Тому градацію виплат потрібно змінити і виплачувати хоча б тих нещасних 100 тисяч гривень людям, які на передовій, просто на різних кілометрах, і всі виконують важливу роботу.

Ми віримо, що ви забезпечите українського воїна, віримо в перемогу, в Бога і в людей. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мисягін, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

МИСЯГІН Ю.М. Передайте, будь ласка, слово Єгору Черневу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чернев Єгор. Будь ласка.

ЧЕРНІВ С.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово, шановні колеги, шановний кандидате на посаду міністра оборони Михайле Альбертовичу! Продовження агресії росії проти нас, важка ситуація на фронті, проблеми з мобілізацією потребують, дійсно, структурних змін у сфері сил оборони, особливо в Міністерстві оборони і Збройних Силах України. У роботі Міністерства оборони необхідно змінити технологічні, ефективні та гнучкі підходи щодо використання ключових технологій, таких як дрони, роботизовані системи, штучний інтелект. Думаю, що все це зможе зробити одна

людина, яка довела, що здатна будувати системи саме з інноваційними підходами. Це Михайло Альбертович Федоров.

Я впевнений, що без цих змін ми не зможемо рухатися вперед і не зможемо ефективно давати асиметричну відповідь російській федерації. Лише такі підходи зможуть допомогти нам спочатку зупинити росію, а потім і перемогти.

Так, у нас є проблеми, але проводиться і їх ідентифікація, і пошук розв'язання, і масштабування таких рішень. Саме це є сильною стороною Михайла Альбертовича. Він довів це на попередній посаді міністра цифрової трансформації.

Я як член Комітету з питань безпеки, оборони та розвідки і мої колеги очікуємо, що нам нарешті вдасться з Михайлом Альбертовичем на посаді міністра оборони перейти від радянських підходів до сучасних. Важливо продовжити ті реформи і зміни, які були закладені до цього...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Шановний пане Голово, шановна президіє, шановний пане кандидате на посаду міністра оборони! Ця посада в державі, що воює, – одна з перших після Верховного Головнокомандувача, яка забезпечує тактику і стратегію ведення сучасної війни.

Насправді потрібно почати з того, що не вдалося зробити Шмигалю, за що і чому його звільнили. Колеги говорили, і я продовжу: насамперед – грошове забезпечення військового, якого мобілізують. Ваша відповідь є не зовсім чесною, а можливо, чесною, і ви наперед знаєте, що вам не вдасться підвищити грошове забезпечення. Це несправедливо, бо роль кожного міністра залежить від рівня зарплати по галузі, а ваша галузь буде в разі позитивного голосування – Міністерство оборони. Якщо не вдасться підвищити грошове забезпечення, необхідно хоча б забезпечити індексацію виплат на рівні інфляції. З 2022 року залишилася зарплата 20 тисяч гривень. Хіба це не ганьба? Якщо в державі немає грошей, то ви як майбутній міністр маєте звертатися до наших партнерів, нехай вони допоможуть. Адже Збройні Сили України боронять не лише свою державу, а всю європейську спільноту.

Наступне. Ми не один раз казали, що попередньому міністру не вдалося реформування ТЦК та СП. Не можуть Сухопутні війська формувати всі інші роди військ. Треба, щоб Міністерство оборони взяло на себе політичну відповідальність і нарешті реформувало ТЦК та СП, бо рекрутинг не дав бажаного результату. Про це ви теж маєте говорити.

Не повинна бути держава у смартфоні, а має бути армія, де солдат на першому місці. Якщо так буде, у нас буде більше перемог. Бажаємо вам у цьому успіху.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федина Софія Романівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Сьогодні в нас одне з найважливіших призначень для нашої держави, але Президент України вчергове ухиляється від своїх обов'язків, так само, як ухиляється від чесного діалогу з парламентаріями щодо умов мирних переговорів. Однак мій сьогоднішній ранок розпочався з повідомлення від посестри Марусі Звіробій, у підрозділі якої, а вона служить вже четвертий рік поспіль, боронячи нашу державу, є два автомобілі, які сьогодні були підбиті КАБ і FPV. Слава Богу, екіпажі живі, але їм немає на чому зараз виїжджати на позиції. Це, зокрема, одна з маленьких ілюстрацій, в якому стані зараз наша армія.

Перед новим міністром оборони (і я дуже хотіла б, щоб він мене зараз слухав, а не балакав з кимось) стоїть виклик – армія потребує шалених реформ, але хотіла б зупинитися на кількох важливих пунктах, пане Михайле.

Передовсім – зупинити управлінський хаос і нарешті зліквідувати паперову армію, бо армія не може існувати в режимі, чи хтось прочитав папірчик, чи ні.

Справедливість щодо наших військовослужбовців: правила служби, терміни служби, демобілізація, забезпечення, щоб вони розуміли, що держава – це надійний тил, а не головний ворог, який їх битиме. Збереження життя, коли евакуація, лікування, реабілітація – це система, а не лотерея, в якій хтось виграє, а хтось ні, зокрема завдяки волонтерам, всупереч Українській державі.

Це забезпечення і технології, коли виробники і розробники не повинні боротися з корумпованою системою, а мають творити нові технології.

Це тиск на ворога, дальні ураження. Мені хотілося б побачити і почути про ефективність тисяч «Фламінго», бо замість блекаутів на москві я бачу блекаути в Україні.

Останнє. Нам потрібен міністр оборони не «слуг народу», а Української держави. Прошу вас боротися з ситуаціями, коли на догоду політичним інсинуаціям знищуються виробники, які виготовляють високі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Молоток Ігор Федорович, група «Партія «За майбутнє».

МОЛОТОК І.Ф., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 160, Сумська область, самовисуванець). Шановний головуєчий! Шановні колеги! Шановний кандидате

на посаду міністра оборони! Ми розуміємо, що на сьогодні це одне з найважливіших призначень для нашого суспільства. Це сигнал для закордонних партнерів про стабільність Української держави і найголовніше – для військових, які захищають нашу державу на фронті. Я хотів би, щоб ми всі зрозуміли, що це дуже важливо.

Я хотів би також, Михайле Альбертовичу, щоб ви звернули увагу на еліту військових – штурмові війська, які на сьогодні виконують роль рятівників, пожежників на найгарячіших напрямках. Парламент хотів би, щоб ці хлопці були забезпечені найсучаснішим обладнанням, озброєнням, що дасть змогу не лише захищати фронт, а й рятувати життя військових. Це не дуже складно, особливо для вас, я знаю, що ви співпрацювали і співпрацюєте з елітними підрозділами. Ми бачимо, наскільки важливо, щоб ви впровадили цю систему вже безпосередньо в Міністерство оборони. Це дасть нам можливість не сваритися в парламенті, не займатися якимись іншими справами, а рятувати фронт і Українську державу.

Бажаю вам плідної праці. Впевнений, що ви завзято візьметесь за роботу і в найкоротший термін покажете результати, на які насамперед заслуговують військові на фронті...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хлапук передає слово Костенку. Будь ласка, Романе Васильовичу.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую, пане Голово. Шановні колеги! Сьогодні ми розглядаємо питання про призначення пана Федорова на посаду Міністра оборони. Відразу скажу, що це сильний кандидат безпосередньо в технологіях, цифровізації, розвитку безпілотних систем. У нього є бачення, як досягти результату в цьому напрямі. Це дуже важливо, тому що на війні швидкість і технологічність – це передусім життя наших бійців.

Водночас хочу підкреслити, що Міністерство оборони – це не лише цифрові сервіси. Ми маємо розуміти, що це насамперед центр формування оборонної політики держави, тому що до системи Міністерства оборони входять не лише Збройні Сили, а й ГУР, Державна спеціальна служба транспорту та інші органи, які впливають на стійкість нашої держави під час війни. Це важливі питання комплектування і підготовки наших військ, питання логістики, питання підготовки резервів, питання оборонних закупівель, питання взаємодії з оборонно-промисловим комплексом.

Пане Михайле, я хотів би звернутися до вас з тим, щоб цифровізація і технологічність були не окремим проектом, а саме комплексною системою щодо розбудови наших Збройних Сил і Міністерства оборони. Тому бажаю вам успіху. Ми всі готові допомагати вам завжди, де будуть гарні ініціативи.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!
Славицька Антоніна Керимівна. Будь ласка.

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Передайте слово Юрченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрченко. Будь ласка.

ЮРЧЕНКО О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Депутатська група «Відновлення України» усвідомлює важливість і складність призначення нового міністра оборони під час повномасштабної війни, яка триває. Це не просто кадрове рішення, це насправді про довіру, про безпеку і майбутнє нашої держави. Михайло Федоров успішно працював на посаді міністра цифрової трансформації, у нього є конкретні перемоги, такі як «Дія», розвиток електронних послуг, модернізація державного управління. Це сильні сторони, однак ми всі розуміємо, що Міністерство оборони – це максимально інша сфера, це мільярдні бюджети, це безпека і майбутнє людей, державне управління, що повинно мати більшу відповідальність. Сподіваємося, що пан Федоров зможе адаптуватися до нових викликів і застосувати свої управлінські навички в надзвичайно відповідальному напрямі. Ми очікуємо від нього не лише збереження обороноздатності, а й розвитку інновацій в армії, які насправді потрібні.

У цьому ключі хотілося б дізнатися, які першочергові кроки планує зробити новий міністр для забезпечення прозорості оборонних закупівель. Так само сьогодні вже порушувалося питання, що найголовнішим є те, що зараз війна стала війною дронів. Як зазначав Денис Анатолійович, ми можемо виробляти до тисячі перехоплювачів, але ворог має в рази більше ударних дронів. Це основне питання, яке треба вирішувати. Чи будемо ми це масштабувати і звідки нам брати на це кошти, і найголовніше, чи буде встановлений прямий зв'язок з людьми на фронті, щоб їхня позиція була почута і приймалася до уваги під час прийняття рішень?

Ми будемо підтримувати цю позицію і триматимемо на парламентському контролі як і міністра, так і весь уряд.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, у нас залишилося ще 4 хвилини для виступів народних депутатів. Після цього перейдемо до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Прошу записатися на виступи.

Ковальчук Олександр Володимирович передає слово Федору Володимировичу Веніславському.

Будь ласка, Федоре Володимировичу.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановний кандидате на посаду Міністра оборони! Шановні колеги! Ми сьогодні маємо зробити достатньо важливе призначення для нашої держави, яка перебуває четвертий рік у стані повномасштабної війни. Кандидат на посаду міністра оборони пан Федоров під час відвертої розмови в Комітеті з питань національної безпеки, оборони та розвідки, так само, як і сьогодні з парламентської трибуни, озвучив ключові пріоритети своєї майбутньої діяльності у якості міністра оборони, які є очевидними для нас і потребують підтримки як з боку комітету, так і з боку парламенту. Такими пріоритетами є, по-перше, збереження життя військових, щоб ми максимально зберегли український потенціал, і, по-друге, переведення війни в суто технологічну площину.

У Комітеті з питань національної безпеки, оборони та розвідки вже два роки як прийнято рішення про створення підкомітету з питань саме воєнних оборонних інновацій. Оборонні інновації – це те, що, дійсно, дозволяє забезпечити асиметричний характер війни. Ми бачимо, що багато розробок, народжених в українських інженерних головах, були реалізовані і завдають дуже відчутних втрат для ворога. Ворог намагається перехопити цю ініціативу, тиражувати саме інноваційні речі, які використовує проти нашої держави. Тож саме інноваційні речі мають бути підтримані і фінансово, і нормативно, і командною грою як парламенту, так і Міністерства оборони.

Переконаний, що ми завжди будемо підтримувати будь-які ініціативи, які сприятимуть посиленню нашої обороноздатності.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Слово для виступу надається Констанкевич Ірині Мирославівні, депутатська група «Партія «За майбутнє».

Будь ласка, Ірино Мирославівно.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Пане кандидате, група «Партія «За майбутнє», звісно, підтримає вашу кандидатуру з огляду на важливість цього призначення і важливість пріоритетів, які ви окреслили. Однак я вважаю, що ми повинні також чути і пріоритети, про які кажуть військові. Зокрема, на їхню думку, головне питання – це збільшення

виплат військовим. Воно вже не дискутується, а перейшло в площину найбільшої сили й агресивності. Ви сказали, що вам треба провести ревізію і зробити аналіз людського капіталу. Наші військові продемонстрували потужний людський капітал, який вони мають. Нічого вже не потрібно аналізувати, все доведено і встановлено. Тому найближчим часом ми чекаємо від вас підтримки законопроектів, які вже внесені до Верховної Ради, зокрема щодо збільшення виплат військовим. Для тих, хто на першій лінії, на другій, хто бере активну участь у захисті нашої держави, ми не просимо, а вимагаємо збільшення виплат. Думаю, у Верховній Раді будуть голоси, щоб зробити прийняття рішення ефективним і дієвим.

Друге питання, яке найбільше обговорюють і про яке ми чуємо на зустрічах з виборцями, – щодо ротації. Ми готові знайти розумні і дієві моделі, давайте шукати їх разом, це потрібно робити.

Ми вас підтримуємо, але й ви маєте чути нас.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, обговорення питання завершено. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, частини четвертої статті 114 Конституції України, статті 9 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови Верховної Ради України «Про призначення Федорова М.А. на посаду Міністра оборони України» ([№ 14377](#)) у цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Шановні колеги, відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України, у день свого призначення перед вступом на посаду складає на пленарному засіданні Верховної Ради України присягу.

Для складення присяги на трибуну запрошується міністр оборони України Михайло Альбертович Федоров.

Будь ласка, Михайле Альбертовичу.

ФЕДОРОВ М.А., *міністр оборони України.* «Я, Федоров Михайло Альбертович, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина,

дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства».

Слава Україні! *(Оплески)*.

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаю, Михайле Альбертовичу. Дякую *(Оплески)*.

Ну, звичайно, з процедури. Спочатку Гончаренко, після нього Безугла, і далі перейдемо до проекту закону про продовження воєнного стану. Я прошу всіх бути на місцях.

Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні колеги, маю процедурну пропозицію. Ви всі знаєте про катастрофічний стан, в якому зараз знаходиться енергетика України. Ворог плюс корупціонери добили енергетику, люди сидять у холодних квартирах, без світла, часто без води. Таке відчуття, що про це знає і говорить вся країна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у вас з процедури?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я підводжу. Таке відчуття, що про це знає і говорить вся країна, крім Верховної Ради України. Ми засідаємо другий день, не заслуховуємо тематику енергетики, не чуємо, що робиться, щоб це виправити. Це абсолютно не адекватно і не нормально.

Тому я пропоную на завтра на 12 годину запросити Прем'єр-міністра України Свириденко з доповіддю про стан енергетики, про заходи, які вживаються зараз, щоб дати тепло, світло в Київ, Кривий Ріг, Запоріжжя, Одесу, Дніпро тощо. Ми маємо це почути. Впевнений, крик до вас іде від кожного вашого виборця, ми не можемо робити вигляд, що ми в «домике», тому що ми не в «домике», а в катастрофі. Давайте запрошувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозумів. Я поставлю на голосування вашу пропозицію, але давайте сьогодні призначимо міністра енергетики і тоді вже будемо займатися цими питаннями.

Ставлю на голосування пропозицію Олексія Олексійовича. Прошу голосувати.

«За» – 119.

Рішення не прийнято.

Безугла. Будь ласка.

Шановні колеги, далі перейдемо до законопроекту про продовження воєнного стану.

БЕЗУГЛА М.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 217, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Ми зараз будемо голосувати за продовження воєнного стану і щойно проголосували за нового міністра оборони, який говорив про технології війни, про лідерів у війську, про викорінення брехні і корупції. Однак це все неможливо з теперішніми Головнокомом Олександром Станіславовичем Сирським, який має...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у вас з процедури?

БЕЗУГЛА М.В. ...піти у відставку якомога швидше. У нас у ложі уряду сидить Умеров, який не приходив у Раду попри виклики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що з процедури?

БЕЗУГЛА М.В. Я пропоную зараз при Умерові викликати його в Раду на доповідь конкретно за процедурою. Будь ласка, колеги, проголосуйте, ми вже голосували і підтримали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Умеров тут є.

БЕЗУГЛА М.В. Або, може, пан Умеров...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, пропозиція зрозуміла. Викликати присутнього тут Умерова.

Ставлю цю пропозицію на голосування.

Ні, цікаво: хотіли Прем'єра – Прем'єр на місці, хотіли Умерова – Умеров на місці, але я мушу поставити, шановні колеги.

Ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

«За» – 20.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, все.

Відповідно до пункту 31 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні».

Згідно з пунктом 31 частини першої статті 85, пунктом 20 частини першої статті 106 Конституції України, статті 5 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» Президент України вніс на розгляд Верховної Ради України проект Закону «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» ([№ 14366](#)). Необхідні матеріали вам було надано.

Відповідно до статті 189 Регламенту Верховної Ради України питання розглядається Верховною Радою без голосування щодо включення його до порядку денного за процедурою першого читання та прийняття закону в цілому.

Тому ставлю на голосування пропозицію про обговорення цього проекту за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питання.

Слово для доповіді надається Секретарю Ради національної безпеки і оборони України Рустему Енверовичу Умерову.

Будь ласка, Рустеме Енверовичу.

УМСРОВ Р.Е., Секретар Ради національної безпеки і оборони України. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати України! Враховуючи продовження тривалої широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України, Радою національної безпеки і оборони України розглянуто пропозицію щодо продовження строку дії воєнного стану в Україні на 90 діб. Внесення згаданої пропозиції обумовлено тим, що останнє продовження воєнного стану в Україні визначено указом Президента України від 20 жовтня 2025 року № 793, строк якого закінчується 2 лютого 2026 року.

За результатами розгляду пропозиції Ради видано указ Президента України, яким передбачено продовжити строк дії воєнного стану в Україні з 5 години 30 хвилин 3 лютого 2026 року строком на 90 діб.

Реалізація Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» сприятиме вжиттю адекватних заходів протидії збройній агресії, забезпеченню незалежності України, її суверенітету та територіальної цілісності і передбачає продовження наданих відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям і органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відсічі збройної агресії.

Прошу розглянути і прийняти за основу та в цілому проект Закону України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні».

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Рустеме Енверовичу.

До слова для співдоповіді запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки Олександр Михайлович Завітневич.

Будь ласка, Олександрє Михайловичу.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М. Шановна президіє! Шановні колеги! Відповідно до доручення Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні 13 січня 2026 року розглянув проект Закону України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» (№ 14366), поданий Президентом України.

Комітет рекомендує Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти законопроект № 14366 за основу та в цілому як закон, затвердивши рішення Президента України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександрє Михайловичу.

Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи: два – за, два – проти.

Шановні колеги, після цього відразу голосуємо. Прошу фракції... (*Шум у залі*). Ну, я не можу... У вас зараз буде виступ з процедури? Давайте дочекаємося, і потім... Проголосуємо, і тоді дам ще раз слово з процедури.

Кубів Степан Іванович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Пане Голово, прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні українці, дуже непросте рішення. Вісімнадцятий раз український парламент продовжує дію воєнного стану. Очевидно, що тут зараз повинен бути Верховний Головнокомандувач. Саме він має це презентувати, а не знову перекладати свою відповідальність.

Звертаючись до пана Умерова, озвучу вимогу нашої фракції: ви маєте прийти в парламент і доповісти про хід мирних переговорів. Пане Умеров, ми не повинні знати про переговори з російських медіа і вимагаємо, щоб ви звітували перед парламентом про хід мирних переговорів.

Тепер про ключове. Пам'ятаєте, як сюди привели військових, щоб в їхній присутності прийняти закони про мобілізацію, і вони працювали масовкою? А ось зараз тут мають бути військові. Ми хочемо подарувати Умерову книжку авторства Артура Дроня, молодого українського героя, яку треба і Зеленському прочитати. Я лише процитую: «Героїв не міняють. Герої не втомлюються, не жаліються, не

падають духом, не втрачають здоров'я, не потребують заміни. Герої навіть не вмирають, якщо вірити тому, що скандують на їхніх похоронах. Дуже зручно мати в країні трохи людей, яких завжди можна назвати героями і вірити собі в них. І хай розрулюють. Якщо вже пішли на війну, то хай вертаються або з перемогою, або так, щоб ми зустрічали їх на коліні і нагадували одне одному, що герої не вмирають.

Дай нам, Господи, ще трохи героїв, і ти побачиш, як сильно ми будемо в них вірити! І хай нам не втомлюються, наші дорогі, хай не жаліються, не падають духом, безцінні наші, не втрачають здоров'я, не потребують замін, наші незамінні».

Ми хочемо нагадати пану Умерову, що він на своїй посаді керівника Міністерства оборони провалив дуже важливу обіцянку перед цими героями – про терміни служби.

Герої вмирають, герої втомлюються, пам'ятайте про це у ваших шикарних кріслах! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Прошу передати слово Вадиму Івченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Вадиме Євгеновичу.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Колеги, ви знаєте, коли я голосую за такі закони, у мене виникає одне запитання: а хіба парламент живе війною? А де законопроекти, які ми маємо розглядати, щоб запобігти масовим СЗЧ? Чому вони не в порядку денному? Цього вимагають сьогодні Головки і військові. А де законопроекти про контракти, у яких виписані терміни служби? Нашим хлопцям потрібно показати, які ж терміни служби. Чому сьогодні немає цих законопроектів? А де законопроекти про підвищення грошового забезпечення тих людей, які в окопах? Де вони?

Колеги, ми вкотре голосуємо, не маючи розуміння, коли ж ми за основу та в цілому приймемо ті законопроекти, про які просять наші військові. Тому, пане Голово, я хотів би, щоб ми прямо завтра почали розглядати відповідні законопроекти, щоб кожен військовослужбовець розумів, коли закінчиться термін його служби, на який строк у нього контракт, на скільки збільшиться його грошове забезпечення. Потрібно, щоб міністр фінансів чітко це сказав і підтвердив, щоб громадяни розуміли, якщо кажуть про 40 тисяч доплати, це означає 40 тисяч доплати. Це наша з вами комунікація з військовими, бо це ми з вами будемо голосувати.

Тож, колеги, я вважаю, давайте сьогодні голосувати, але завтра терміново розглядати законопроекти, прийняття яких просять Збройні Сили України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Совсун Інна Романівна, фракція «Голос», передає слово Костенку Роману Васильовичу. Будь ласка.

КОСТЕНКО Р.В. Дякую, пане Голово. Шановні колеги, ми вкотре продовжуємо строк дії воєнного стану. Це необхідне рішення, потрібне для виживання нашої держави зараз, під час повномасштабного вторгнення, під час війни проти російської федерації. Однак я хочу, щоб ми, голосуючи, не сприймали це як ще одне продовження воєнного стану. Давайте будемо сприймати це так, як у лютому 2022 року, щоб кожен це пережив ще раз і просто подумав, що він робить для армії, для наших сил оборони, за які закони голосує, чи допомагає і як безпосередньо нашим військовослужбовцям. Саме це важливо, щоб кожен подумав і продовжував це робити.

Проте найголовніше, ми маємо зрозуміти, що зараз від нас усіх, від наших рішень залежить виживання країни, тому маємо робити все для народу, для армії, для сил оборони і не думати, як зараз часто звучить, про вибори, бо вони неможливі під час дії воєнного стану. Давайте думати про збереження нашої держави.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Завершальний виступ. Кальченко Сергій Віталійович передає слово Єгору Чернєву. Будь ласка.

ЧЕРНЄВ Є.В. Шановний пане Голово, шановні колеги, як ми бачимо, попри всі наші зусилля щодо мирних переговорів, на жаль, російська федерація не має планів закінчити цю війну і доводить це кожного дня ударами по цивільних об'єктах, по нашій критичній інфраструктурі, тиском на полі бою, на фронті. Тому, на жаль, ми вимушені продовжувати строк дії воєнного стану і жити за законами воєнного часу.

Це не просто слова і не просто продовження дії закону. Це наше розуміння того, що війна тут, у Києві, по всій Україні, а не десь далеко. Це має нас усіх мобілізувати до дій щодо спротиву – кожного, хто сидить тут, у залі, кожного українця, щоб усі їхні справи були спрямовані на одне – на закінчення війни і на перемогу в ній.

Якщо нашому керівництву, Президенту Зеленському вдасться закінчити цю війну шляхом мирних переговорів раніше, ніж за 90 діб, на які ми продовжуємо

воєнний стан, думаю, ми зберемося і проголосуємо за його закінчення в будь-який час. А зараз прошу підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення проекту закону і переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Відповідно до пункту 31 частини першої статті 85 Конституції України, статей 189, 190 Регламенту Верховної Ради України, статті 5 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» ([№ 14366](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 330.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка (*Шум у залі*).

Виступи з процедури. Спочатку просилася Безугла, тоді – Порошенко. Тільки з процедури, колеги, дуже прошу.

Безугла. Будь ласка.

БЕЗУГЛА М.В. Дякую. Як я згадувала, незважаючи на те, що ми сьогодні проголосували за призначення на посаду нового міністра оборони, який, маю надію, запровадить інновації у війську і зголосився щодо того, що має бути викорінена брехня, неможливо нічого цього зробити без зміни військового керівництва, зокрема Головкама Олександра Станіславовича Сирського. Я вкотре пропоную, звісно, передбачаючи результат і зацікавленість більшості колег, викликати Головкама сюди, на засідання Верховної Ради. Тому що, за моєю інформацією, він не раз, це абсолютно не секрет, спілкувався з керівництвом парламенту, але жодних кроків з боку керівництва фракцій і груп щодо того, що відбувається у війську і як здійснюється демократичний цивільний контроль, немає. То давайте ми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Пропозиція зрозуміла – викликати сюди Сирського.

Це регламентна пропозиція. Ставлю її на голосування. Прошу голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Порошенко – з процедури, і далі перейдемо до законопроекту щодо мобілізації.

Будь ласка, Петре Олексійовичу.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановна пані Прем'єр-міністре! Користуючись присутністю в залі Прем'єр-міністра, прошу поставити зараз на голосування пропозицію про виділення 10 хвилин, щоб народні депутати мали можливість поставити запитання Прем'єр-міністру у зв'язку з критичною ситуацією, яка склалася із забезпеченням теплом, водою, водовідведенням, електроенергією Києва, Дніпра, Запоріжжя, що ми маємо спільно зробити, щоб пришвидшити вирішення питань, зокрема щодо виділення коштів, повернення коштів суб'єктам місцевого самоврядування, забезпечення додаткового фінансування ремонтним бригадам, і отримати нарешті пряму відповідь, що і коли буде вирішено.

Прошу поставити на голосування цю пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Єдине, я просто хочу нагадати, що далі в нас ідуть питання щодо мобілізації, призначення одного міністра, Голови Фонду державного майна, але я поставлю цю пропозицію на голосування. Ще раз повторюю, я пропоную, наприклад, у п'ятницю під час «години запитань до Уряду» це обговорити.

Однак ставлю цю пропозицію на голосування. Визначайтесь, шановні колеги. Будь ласка.

«За» – 121.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Шановні колеги, відповідно до пункту 31 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить затвердження Указу Президента України «Про загальну мобілізацію».

Згідно з пунктом 31 частини першої статті 85, пунктом 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» Президент України вніс на розгляд Верховної Ради України проект Закону України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку проведення загальної мобілізації» ([№ 14367](#)). Необхідні матеріали вам було надано.

Відповідно до статті 189 Регламенту Верховної Ради України питання розглядається Верховною Радою без голосування щодо включення його до порядку денного за процедурою першого читання та прийняття закону в цілому.

Ставлю на голосування пропозицію про обговорення проекту за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду питання.

Слово для доповіді надається секретарю Ради національної безпеки і оборони України Рустему Енверовичу Умерову.

Будь ласка, Рустеме Енверовичу.

УМСРОВ Р.Е. Шановний пане Голово, шановні народні депутати України! З метою забезпечення оборони держави, підтримання боєздатності Збройних Сил України та інших військових формувань, доукомплектування військових частин, поповнення втрат, часткової заміни підрозділів, які тривалий час ведуть бойові дії, нарощення резервів відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 65 «Про загальну мобілізацію» на всій території України з 24 лютого 2022 року проводяться заходи загальної мобілізації, які закінчуються 2 лютого 2026 року.

В умовах тривалої повномасштабної війни російської федерації проти України залишається необхідність продовження заходів загальної мобілізації, що сприятиме підвищенню обороноздатності держави та створить умови розвитку потенційного успіху у веденні бойових дій військовими частинами сил оборони України.

Радою національної безпеки і оборони України внесено пропозицію Президенту України щодо продовження на 90 діб строку проведення загальної мобілізації з 3 лютого 2026 року.

Прошу розглянути та прийняти за основу та в цілому проект Закону України про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку проведення загальної мобілізації».

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Рустеме Енверовичу.

До слова для співдоповіді запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки Олександр Михайлович Завітневич.

Будь ласка, Олександр Михайловичу.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М. Шановна президіє, шановні колеги! Відповідно до доручення Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні 13 січня 2026 року розглянув проект Закону України «Про затвердження

Указу Президента України «Про продовження строку проведення загальної мобілізації» (№ 14367), поданий Президентом України.

Комітет рекомендує Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти законопроект № 14367 за основу та в цілому як закон, затвердивши рішення Президента України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи: два – за, два – проти.

Павло Андрійович Бакунець, група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане Голово, шановні колеги народні депутати, обговорюючи питання продовження воєнного стану і мобілізації, нам потрібно ще раз звернути увагу на сам процес мобілізації, тому що в багатьох випадках це виглядає просто антилюдяно. Тож закликаю змінити підходи до мобілізації під час дії воєнного стану, бо ми прекрасно розуміємо, що толк з людини, котра мобілізована у спосіб, який ми часто бачимо в соціальних мережах, дуже малий, як і рівень підготовки такої людини, а потім її служба в тій чи іншій військовій частині.

Я також хотів би, щоб ми звернули увагу на сім'ї наших захисників, особливо тих, члени яких тимчасово, ми віримо, перебувають у полоні або тимчасово мають статус зниклих безвісти, бо на них чекають вдома. Таким сім'ям потрібно допомагати, поки їхні родичі ще не повернулися додому. Є одне завдання – допомогти людині повернутися з полону чи припинити статус особи зниклої безвісти, бо часто вони бувають у полоні, а друге – підтримати в цей складний час родину захисника до його повернення додому.

Принагідно я хотів би подякувати генералу Кирилу Буданову, який зробив багато добра українським сім'ям, сотні з яких дочекалися повернення членів своїх родин додому. Ми дякуємо йому і віримо, що цей процес продовжиться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гринчук Оксана Анатоліївна, фракція «Слуга народу», передає слово Веніславському. Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Шановний пане Голово, шановні колеги, на превеликий жаль, дійсно, сьогодні ми вже вісімнадцятий раз розглядаємо один і той самий Указ Президента «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» і невід'ємний від нього інший Указ «Про продовження строку загальної мобілізації». Без проведення мобілізації і мобілізаційних заходів, передбачених Законом України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», протистояти такому ворогу, яким є російська федерація, з безмежним людським ресурсом, ми, безперечно, не можемо. За даними наших спецслужб, росія

постійно збільшує чисельність своїх окупаційних військ на територіях, які вона тимчасово контролює після їх окупації. Безперечно, ми також маємо відповідати зважено і приймати рішення про продовження загальної мобілізації.

Проте я хотів би звернути увагу на виступ новопризначеного міністра оборони пана Федорова, який сказав, що ревізія питань здійснення мобілізаційних заходів територіальними центрами комплектації та соціальної підтримки є одним з його пріоритетів. Мобілізація має бути справедливою, без корупційних ризиків і без корупційних чинників. Тому я переконаний у важливості здійснення першочергових заходів, які були анонсовані сьогодні міністром оборони, і щодо удосконалення мобілізації, і щодо протидії гібридним загрозам російської федерації, яка веде когнітивну війну, і щодо того, і це можна побачити в засобах масової інформації, що переважна кількість критичних зауважень про діяльність ТЦК та СП – це продукт діяльності штучного інтелекту. Ми також маємо бути свідомі цього.

Удосконалювати і забезпечувати справедливість мобілізації – це пріоритет номер один. А зараз нам необхідно підтримати цей указ Президента і проголосувати за законопроект у цілому.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Цимбалюк, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Шановна президіє, шановна пані Прем'єр-міністр України, шановний пане Секретар Ради національної безпеки і оборони України, шановні колеги! Звичайно, фракція «Батьківщина» підтримує вчергове продовження загальної мобілізації. Однак, шановні військово-політичні керівники, однозначно треба змінювати методи проведення цієї мобілізації. Тим людям, які ціною власного життя і здоров'я захищають державу, ця сама держава має пропонувати конкретно грошове забезпечення та інші мотиваційні умови, зокрема забезпечення їх житлом, членів їх родин тощо.

Ми нарешті маємо розпочати проведення реформи ТЦК та СП, які мають не лише мобілізувати громадян, а й дбати про соціальний захист родин, зокрема родин загиблих і зниклих безвісти.

Ми нарешті маємо повернутися до рекрутингу і чітко розуміти, що це також пропозиція громадянам на кращих умовах, ніж загальна мобілізація, захищати нашу державу. Від цієї проблеми ми нікуди не дінемося. На сьогодні укомплектування багатьох ТЦК та СП майже на 70 відсотків людьми із статусом учасника бойових дій і тими, які не придатні до несення служби в бойових підрозділах, не дало бажаних результатів. Треба змінювати підходи, і за цим майбутнє.

Голосуймо за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершальний виступ – Южаніна Ніна Петрівна, фракція «Європейська солідарність». Ще, я бачу, виступить Соломія Бобровська, і після цього голосуємо.

Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНИНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Фріз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Василівна Фріз. Будь ласка.

ФРІЗ І.В. Шановні колеги, шановний пане Голово, вісімнадцятий раз, як уже неодноразово лунало, ми продовжуємо дію указу щодо продовження мобілізації. Голосуючи за це, ми маємо пам'ятати, що сміливість – єдина з чеснот, яку не можна імітувати. Як кажуть сучасні українські філософи, війна спонукає до солідарності – солідарності дій, думок, прагнень.

Фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме продовження мобілізації, але також вимагатиме від влади передусім внести зміни щодо необхідності збільшення грошового забезпечення наших захисників. Це єдина категорія громадян, яка від початку широкомасштабного вторгнення не отримала збільшення грошового забезпечення.

Наші пропозиції чіткі й конкретні. Ми пропонуємо з 1 січня 2026 року всім, хто уклав контракт, кожні шість місяців виплачувати поступово 500 тисяч гривень. Кожному, хто був мобілізований у рамках мобілізації, з 1 січня 2026 року протягом шести місяців поступово виплачувати 200 тисяч грошового забезпечення як одноразову грошову допомогу, щоб мати в тому числі й мотивованих бійців.

Ключова проблема СЗЧ – це те, що влада відкараскалася від питання мобілізації, замовчувала його, ігнорувала і саботувала. Наслідки СЗЧ і немотивованих бійців, так званої бусифікації, сьогодні пожинає вся країна. Тому РНБО в тому числі має внести відповідні законодавчі ініціативи щодо збільшення відповідальності за корупційні злочини, які вчиняються за рахунок махрових преференцій у ТЦК, МСЕК та ВЛК. Саме РНБО має внести відповідні зміни для збільшення грошового забезпечення наших військових. За цим має стояти Президент як Верховний Головнокомандувач, а не Президент...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бобровська Соломія Анатоліївна. Будь ласка.

Шановні колеги, після цього переходимо до голосування.

БОБРОВСЬКА С.А. Фракція «Голос». Колеги, якщо ви відкриєте зараз будь-який сайт, побачите новини зі Львова. Там оголошено план перехоплення через стрілянину по автобусу ТЦК, поліція працює на всіх виїздах з міста. Ви

розумієте, до чого ми дожили? Що відбувається сьогодні в умовно тиловому Львові? Такі новини просто «розпирають» усю новинну стрічку. Це означає, що насправді реформа ТЦК назріла як ніколи за останні чотири роки. Якщо ви читаете закони, вам відомо, що в Законі «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» визначено, що мобілізація стосується не лише Сухопутних військ Міністерства оборони, а й усього уряду. За це повинні відповідати і уряд, і пані Прем'єр-міністр, інакше ми просто дійдемо до колапсу.

На окрему увагу заслуговує питання щодо кількості броньованих, яка сьогодні перевищує склад усіх наших сил оборони плюс усіх, хто в СЗЧ. Колеги, я не знаю, без чого держава витримає, чи без...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Обговорення питання завершено. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Відповідно до пункту 31 частини першої статті 85 Конституції України, статей 189, 190 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку проведення загальної мобілізації» ([№ 14367](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 312.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, надійшла заява від двох фракцій з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Запрошую до слова Федину Софію. Після цього ми переходимо до призначення міністра енергетики.

ФЕДИНА С.Р. Товариство, 1 січня 2026 року я отримала доручення від віче Об'єднаних націоналістів та патріотичної громади Львівщини з нагоди уродин національного провідника Степана Бандери щодо рішення і вимоги української громадськості.

Перше. Негайна відставка корумпованого уряду України.

Друге. Створення дієвої парламентської коаліції та формування уряду національного порятунку.

Третє. Завершення прозорого розслідування всіх корупційних схем вищого керівництва України.

Четверте. Притягнення всіх винних та причетних до створення мегакорупційного злочинного антиукраїнського угруповання до кримінальної

відповідальності. Винесення справедливих вироків у розумні строки з подальшою конфіскацією майна та спрямуванням його на військові потреби в зону бойових дій.

П'яте. Зобов'язати Державну прикордонну службу, всі правоохоронні органи суворо дотримуватися законодавства для недопущення втечі за кордон осіб, причетних до злочинів проти Української держави.

Шосте. Переведення економіки України на військові рейки з тотальною мобілізацією всіх ресурсів для повноцінної підтримки фронту. Суворі заборона фінансування другорядних витрат, окрім життєво необхідних.

Сьоме. Мобілізація щонайменше 30 відсотків державних службовців, представників органів місцевого самоврядування та депутатів усіх рівнів до лав ЗСУ з їхньою заміною на службі демобілізованими учасниками бойових дій. Також мобілізація не менше третини працівників ДБР, СБУ, прокуратури, МВС, податкової та інших силових структур.

Доводжу до вашого відома ці вимоги.

Але чому громадськість має пересилати вимоги, прийняті на віче? Чому так відбувається? Парламент уже давно мав би вимагати відставки всіх осіб, які були засвідчені в корупційних скандалах, зокрема, у «Міндічгейті». Чому люди мають виходити на вулиці, підміняючи собою владу і парламент, щоб притягнути до відповідальності всіх тих, хто здійснив корупційні злочини?

Сьогодні у нас тут сиділа людинка, яка була засвідчена на плівках «Міндічгейту». І що? Сидить, і все добре. У результаті більшість фігурантів уже повтікали. Вас тут перекупляють конвертами, домовляються замість того, щоб парламент став суб'єктом політики і став на захист інтересів громадян України. І те, як ви провалили бажання заслухати Свиріденко і поставити їй запитання щодо критичної ситуації, свідчить про вашу гнидість і безвідповідальність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу дотримуватися парламентської термінології. Це було б дуже правильно, як би хто до кого не ставився.

Шановні колеги, переходимо до наступного питання. Як я вже і зазначав, у пленарному засіданні Верховної Ради України бере участь Прем'єр-міністр України Юлія Анатоліївна Свиріденко. Прошу привітати (*Оплески*).

Відповідно до статей 83, 85 та 114 Конституції України за пропозицією депутатської фракції політичної партії «Слуга народу», до складу якої входить більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України, яка має права коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України, Прем'єр-міністр України Юлія Анатоліївна Свиріденко внесла до Верховної Ради України подання про призначення Шмигала Дениса Анатолійовича Першим віце-прем'єр-міністром України – міністром енергетики України.

Головний комітет Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг розглянув подання Прем'єр-міністра України, та за наслідками розгляду відповідний проект постанови [№ 14381](#) внесено на розгляд Верховної Ради України. Згідно з пунктом 4 частини четвертої статті 20 Регламенту Верховної Ради України дане питання включається до порядку денного сесії позачергово без голосування.

На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися розглянути це питання за такою процедурою: представлення кандидата Прем'єр-міністром – до 2 хвилин, виступ кандидата на посаду – до 5 хвилин, запитання до кандидата від народних депутатів – до 10 хвилин (1 хвилина – запитання, 1 хвилина – відповіді), співдоповідь від головного комітету – до 2 хвилин, виступи від представників депутатських фракцій і груп – до 16 хвилин (2 хвилини на виступ), виступи народних депутатів України – до 4 хвилин (до 2 хвилин на виступ), і прийняття рішення. Всього – до 40 хвилин.

Артуре Володимировичу, ви хочете знову, щоб у Прем'єр-міністра було більше часу? Яке у вас процедурне запитання?

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний Руслане Олексійовичу, прошу вас у цю процедуру включити 10 хвилин на запитання-відповіді Прем'єр-міністру України щодо ситуації в енергетиці: 1 хвилина – на запитання, 1 хвилина – на відповідь. Мені здається, це справедливо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артуре Володимировичу, дякую. Це справедливо, але відповідно до Регламенту пропозиція, яка ставилася двічі, втретє не може ставитися. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, переходимо до розгляду питання.

До слова для представлення кандидата на посаду Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра енергетики України запрошується Прем'єр-міністр України Юлія Анатоліївна Свириденко. Юліє Анатоліївно, будь ласка.

СВИРИДЕНКО Ю.А., Прем'єр-міністр України. Шановний пане Голово! Шановна президіє! Шановні народні депутати! Сьогодні представляю вам кандидатуру Шмигала Дениса Анатолійовича на посаду Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра енергетики України. Ще раз хочу наголосити, що стійкість нашої енергетичної системи – це питання нашої національної безпеки. Попри постійні удари по енергооб'єктах, система тримається і щоденно забезпечує роботу критичної інфраструктури, економіки і життєдіяльності мільйонів українців. Енергетика, хочу ще раз наголосити, потребує не лише героїзму на місцях, а і системного управління, підходу на рівні держави, щоб був єдиний план, чіткі пріоритети, контроль виконань і швидкість рішень. Саме тому

ми пройдемо зиму і паралельного закладемо фундамент для розвитку і для нашого відновлення. Денис Анатолійович має необхідний управлінський досвід і практичне розуміння функціонування енергетичного сектору, включно з координацією рішень у надзвичайно складних і кризових умовах. Переконана, що на новій посаді він забезпечить системну організацію роботи з відновлення, захисту та модернізації нашої енергетики.

Шановні народні депутати, відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 та частини четвертої статті 114 Конституції України за пропозицією депутатської фракції політичної партії «Слуга народу», яка згідно з частиною десятою статті 83 Конституції України має права коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України дев'ятого скликання, вношу подання про призначення Шмигалья Дениса Анатолійовича Першим віце-прем'єр-міністром України – міністром енергетики. Прошу вас підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Анатоліївно.

Шановні колеги, до слова запрошується кандидат на посаду Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра енергетики України Денис Анатолійович Шмигаль. Будь ласка, Денисе Анатолійовичу, до 5 хвилин.

ШМИГАЛЬ Д.А., кандидат на посаду Першого віце-прем'єр-міністра України – міністра енергетики України. Шановний пане Голово Верховної Ради України! Шановна пані Прем'єр-міністре України! Шановні президіє, пані та панове народні депутати України, українці й українки! Вчора я окреслив пріоритети, які бачу ключовими на посаді міністра енергетики і відповідального за галузь Першого віце-прем'єр-міністра: відновлення, стійкість, модернізація. Ситуація в енергетиці залишається критичною, особливо важко в Києві і Київській області, але так само чітко бачу виклики по інших регіонах, великих і маленьких містах. Атаки продовжуються, морози продовжуються, зараз як ніколи потрібно посилити координацію та відповідальність. Хочу ще раз щиро подякувати всім енергетикам, ремонтним бригадам. Ви працюєте у надзвичайних умовах, і робити надзвичайні речі непросто, але багато хто назвав би ці речі дивом сьогодні, те, що ви робите, шановні енергетики. Дякуємо вам.

Як вчора було сказано, відновлення зараз – головне, рішення мають ухвалюватися в пришвидшеному темпі. Треба посилити координацію всіх відповідальних, зібрати єдиний план для всіх, пришвидшувати розподіл дефіцитних ресурсів, покращувати його координацію. Повторюю, що пріоритетом залишається підтримка енергетиків, додаткові виплати, додатковий захист на прифронтових територіях.

Стійкість – це другий пріоритет, який не менш практичний. Буде посилено увагу до необхідних інженерних рішень, захисту, децентралізації енергосистеми. Розподілена генерація зараз доводить свою ефективність. Будемо нарощувати програми з її відновлення для всіх: для бізнесу, для громад, для людей, для ОСББ.

Модернізація – це третій пріоритет. Навіть в кризі ми маємо закладати рішення, які піднімуть енергетику на інший рівень ефективності. Нам потрібна швидша повноцінна інтеграція до європейського енергопростору.

Шановні народні депутати! Шановні колеги! Готовий брати відповідальність, готовий до співпраці, аби наша енергетика працювала як керована система. Ще раз дякую нашим енергетикам, інженерам, ремонтним бригадам і всім, хто береже світло і тепло. Дякую українському війську, яке в цих складних умовах тримає фронт і тримає нашу країну. Дякую кожному і кожній, хто бореться заради нашої держави, заради нашого майбутнього. Тримаємо стрій. Зберігаємо єдність.

Дякую за вашу увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Дякуємо, Денисе Анатолійовичу.

Шановні колеги, прошу народних депутатів записатися на запитання до кандидата на посаду. Я нагадую, що відводиться до 10 хвилин, 1 хвилина – на запитання, 1 хвилина – на відповідь. Будь ласка, колеги, записуйтеся.

Слово надається Федієнку Олександрю Павловичу, фракція «Слуга народу».

ФЕДІЄНКО О.П. Денисе Анатолійовичу, дякую за ваш виступ. Дякую, що ви вже не вперше на цій трибуні.

Я не поставлю вам якогось важливого і ключового запитання, окрім того, що хвилює всіх громадян України. Великі міста – Дніпро, Харків, Запоріжжя, Київ зараз знаходяться навіть не в критичному стані, а в них вже катастрофа. Нам хотілося б все-таки почути ті першочергові кроки, плани щодо стабілізації ситуації у цих містах. Моя позиція залишається завжди незмінною, хоча деякі колеги, навіть з моєї фракції, мене за це критикують. Ми повинні казати людям правду. Вони повинні знати, до чого їм готуватися. Коли ми даємо їм надію, вони нею живуть.

То я хочу звернутися до вас із запитанням. Яка зараз ситуація і що робити цим людям? Чого їм чекати?

Дякую. Вашу кандидатуру підтримуватиму.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Дякую за підтримку. Очевидна для всіх кризова ситуація сьогодні в енергетиці. Міністерство енергетики може забезпечити справедливий розподіл енергоресурсів, формуючи політику, принципи цього розподілу, може впливати на захист енергооб'єктів і розвиток генерації енергії. Відповідно робота з міськими владами, робота з профільним Міністерством розвитку громад та територій України та відновлення – це інший напрям, за який має відповідати Міністерство енергетики, і де ми можемо знайти відповіді на запитання, які ви поставили.

Щодо Харкову. Обласна, місцева та міська влади підготували місто: є мобільні котельні, відповідна генерація розподілена. Київ, на жаль, був підготовлений набагато слабше, тобто не підготовлений зовсім, тому зараз

прийдеться вживати кризових заходів. Ми до цього готові. Президент особисто приділяє цьому увагу. Прем'єр-міністерка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мазурашу Георгій Георгійович. Будь ласка.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Денисе Анатолійовичу, ставлюся з повагою до вас, бажаю успіхів на черговій посаді у виконавчій владі в нашій команді. Але я хочу вас запитати, чи в курсі ви як уже колишній міністр оборони України, що ваш заступник на депутатське звернення, в якому я запитав про «бусифікацію» адвоката, який був виключений з військового обліку (на відео видно, як його тягнуть пузом по асфальту, це бачила вся країна, мільйонні перегляди), відповів, що до нього фізична сила не застосувалася і його не затримували. Чи в курсі ви, що за вашою спиною так вас підставляють? До речі, це впливає на ставлення до вас як до керівника, коли за вашою спиною таке витворюють ваші підлеглі? Чи в курсі ви були про таку відповідь на депутатське звернення?

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Дякую за вашу підтримку і роботу в частині реформування ТЦК. Ми, як ви знаєте, з вересня запровадили обов'язок носити бодікамери для всіх працівників і військовослужбовців ТЦК. Відповідно групи оповіщення на сьогодні виконують дуже сумлінно це розпорядження і практично більшість спірних випадків сьогодні можна розв'язувати за допомогою офіційного відео з бодікамер. Я особисто до цих речей долучався.

Можуть бути окремі випадки. Тут мають, очевидно, давати оцінку правоохоронні органи, якщо було порушення прав людини, є відповідні звернення до правоохоронних органів. Відповідно треба аналізувати відео, свідчення людей або свідків, якщо було незаконне поводження. Тому сьогодні треба також зважати на те, в якому інформаційному полі, яке формує ворог, ми знаходимося. Тобто треба розбиратися глибше в кожному окремому кейсі і не давати ворогу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Веніславський Федір Володимирович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Денисе Анатолійовичу, вчора я голосував проти вашого звільнення з посади міністра оборони як член Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки, оскільки вважаю, що ви якраз продемонстрували ефективну системну діяльність на посаді міністра оборони. Але питання вже як до кандидата на посаду міністра енергетики. Я, безперечно, буду підтримувати вашу кандидатуру.

Спілкуючись у нас в комітеті про питання, пов'язані із збройною агресією росії, ми бачили з вами, що росія протягом фактично всіх чотирьох років системно знищувала об'єкти енергетичної інфраструктури, за які ви зараз будете відповідати. Ви, як майбутній міністр енергетики, бачите захист об'єктів, які росія ще не знищила з точки зору вашого досвіду як міністра оборони України, з точки зору вашого досвіду як людини, яка координувала створення ефективних систем протиповітряної оборони?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую. Надважливе питання. Я вже наголошував, що відновлення – це ключовий пріоритет. Сьогодні частина об'єктів, які пошкоджені ворогом, підлягають відновленню і бригади енергетиків цим займаються. Координація – це пріоритет номер один для того, щоб відновити все, що можна відновити максимально. Захист – це пріоритет номер два, його треба здійснювати паралельно з відновленням. Це очевидні речі.

Я вчора казав, що три дні тому Прем'єр-міністерка провела нараду, на якій Кабінет Міністрів затвердив дев'ять видів пасивного захисту, який будуватиметься або встановлюватиметься на енергетичних об'єктах. Також так зване об'єктове ППО, яке було розроблено, проголосовано, підтримано, будемо запроваджувати далі. Є низка інших заходів, їх багато, за хвилину всіх не опишеш, але спільно з вами будемо запроваджувати активний і пасивний захист. Вчора я про це говорив більш детально.

Дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В'ятрович Володимир Михайлович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Денисе Анатолійовичу, майже чотири роки триває повномасштабне вторгнення. Під час нього американці борються з експортом російських енергоносіїв, європейці борються з цим, а Україна продовжує транзитувати російську нафту через нафтопровід «Дружба», даючи заробляти Росії не менше 7 мільярдів доларів в один рік на цьому, за що вони купують ракети і шахеди і знищують українську енергетичну інфраструктуру. Окрім цього, виявляється, що там ще є й корупційна складова, тому фракція «Європейська солідарність» спрямувала звернення до Національного антикорупційного бюро України щодо цієї ситуації.

Але запитання в мене дуже просте. Чи готові ви, якщо ви будете затвердені на цій посаді, негайно припинити транзит російської нафти нафтопроводом «Дружба», ці корупційні оборудки і фінансування росіян, які вбивають українців зброєю, яку купують за ці кошти і знищують нашу енергетичну інфраструктуру?

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Неодноразово давав на нього відповідь, у цьому залі зокрема, і з інших позицій, і з позиції Прем'єр-міністра в тому числі. Я категорично за те, щоб російська нафта була засанкціонована, категорично проти збагачення агресора і експорту росією своїх нафтопродуктів в Європу. Вся ця проблематика сьогодні лежить у частині рішень, які приймає Європейський Союз, Європейська комісія, наші європейські партнери. На жаль, на сьогодні дві країни мають виключення з санкцій – Угорщина і Словаччина. Відповідно ці санкції мають бути накладені європейськими партнерами на ці країни. Вони мають припинити експорт свого продукту, який вони здійснюють через санкційну політику європейців. Порушувати Угоду про асоціацію Україна, очевидно, не може станом на сьогодні, але вимагати санкцій і заборону експорту російської нафти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я так розумію, завершальне запитання. Камельчук Юрій Олександрович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 124, Львівська область, політична партія «Слуга народу»). Денисе Анатолійовичу, добрий день! У мене є кілька конкретних запитань щодо ваших позицій. Будь ласка, якщо можна, дайте відповідь.

Яке ваше ставлення до добудови Хмельницької атомної електростанції і за рахунок чого ми можемо це зробити? Ми знаємо труднощі.

Друге. Чи можливо відбудувати потужності гідроелектростанцій?

Третє. Яке ваше ставлення до того, щоб ПАТ «Центренерго» взагалі реформувати? Як ви ставитеся до вугільних шахт в Україні? Закривати чи розвивати?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за дуже конкретні запитання.

Атомна енергетика, безумовно, – основа нашої енергетичної системи, її треба розвивати. Моя позиція: звісно, там, де можливо оперативно діяти і на базі вже розвинутих проєктів будувати атомні блоки, треба це робити. Хмельницька атомна станція найближча до будівництва нових атомних блоків. Тому моя позиція як міністра, як українця: розвивати цей напрям, будувати чим скоріше. Це перша конкретна відповідь на ваше дуже конкретне запитання.

Стосовно гідроенергетики. Це, я вважаю, друга частина основи нашої енергетики. Якраз маневрена генерація дозволяє нам маневрувати. Це також

сьогодні важливий елемент, який дає можливість виживати нам у час повномасштабної війни і енергетичного терору.

Щодо ПАТ «Центренерго». На мою думку, воно має бути корпоратизовано і, можливо, в майбутньому приватизовано для ефективного управління.

Вугільні шахти мають бути ефективні в належний...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу. Дякуємо Денису Анатолійовичу за представлення і відповіді на запитання.

До слова для виступу запрошується голова Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Андрій Михайлович Герус. Будь ласка, Андрію Михайловичу.

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Сьогодні о 9 годині 30 хвилин знову зібрався Комітет з питань енергетики та житлово-комунальних послуг. Ми обговорили кандидатуру Дениса Анатолійовича. Вчора ми з ним також зустрічалися. Кожен депутат висловив свої думки. Денис Анатолійович дав відповіді на запитання. Сьогодні 19 членів нашого комітету підтримали відповідну кандидатуру, 2 – утрималися, 0 – проти. Тому комітет рекомендував підтримати в залі відповідну кандидатуру.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до виступів від фракцій і груп. Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи для обговорення цього питання. Нагадую, що на це відводиться 2 хвилини на кожную фракцію і групу, всього – до 16 хвилин максимум.

Михайло Михайлович Цимбалюк, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Прошу передати слово першому заступнику голови Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Олексію Кучеренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович Кучеренко. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Шановні присутні! Шановний кандидате! Я виступаю від фракції «Батьківщина» і мушу зафіксувати її позицію з цього приводу, оскільки чесно вам скажу, що як член комітету я сьогодні виступав за те, що країні краще бути хоч з якимось міністром, ніж без

міністра. Як мінімум ми будемо нарешті розуміти, хто відповідає за ситуацію. Але це була фахова позиція. А фракція озвучує сьогодні свою політичну позицію і пояснює, чому, на жаль, ми не можемо підтримати кандидатуру пана Шмигалья на цю посаду.

Хочу нагадати вам, що я за дорученням Верховної Ради України очолював тимчасову слідчу комісію з питань енергетики і ціноутворення в енергетиці. Хочу нагадати, що звіт було прийнято членами ТСК практично одноголосно, але досі він не потрапив до залу. Якби він потрапив на обговорення, ви би там, безумовно, поцікавилися і побачили дуже дивні речі. Сьогодні стисло мушу вам за хвилину пояснити наш аналіз.

Практично за всі дуже серйозні порушення тарифоутворення, дисципліни, енергобезпеки так чи інакше відповідальним був і є уряд України.

Щодо АТ «НАЕК «Енергоатом». Саме уряд України був і є акціонером АТ «НАЕК «Енергоатом». Саме уряд створив цей управлінський вакуум, на фоні якого якісь авантюристи скористалися вимиванням грошей.

«Нафтогаз», Коболєв. Уряд відповідає за це.

Енергоринок, на якому утворилися шалені борги. Уряд відповідає за це.

Механізм ПСО, який є абсолютно ганебним і вимиває гроші у споживачів, десятки мільярдів гривень вимивається з енергетики. Саме уряд приймав це.

Ціноутворення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Папієв. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Колеги, тут не було секундоміру, тому я просто не закінчив фразу. Але я не хочу сваритися. Це політична позиція, ми не зриваємо голосування ні в якому разі, беріть відповідальність, немає жодних питань. Це буде, безумовно, відповідальність монобільшості. Я особисто налаштований на конструктивну співпрацю із урядом...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Юрійовичу.

Михайло Михайлович Папієв. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України, які дивляться нас по телевізору! Ви знаєте, сьогодні катастрофічна ситуація в енергетиці. І тому, коли я прочитав, що відбулася зустріч Президента України з Прем'єр-міністром України, де обговорювалися кандидатури на посади міністра оборони і міністра енергетики, і коли я прочитав, що пропонується пан Шмигаль Денис Анатолійович, то я схвально відгукнувся про цю кандидатуру. Наша група сьогодні

підтримуватиме голосуванням про призначення Дениса Шмигала на посаду міністра енергетики. Чому? Тому що сьогодні у нас немає часу для того, щоб якась особа входила в цю посаду, знайомилася з галуззю. Нам треба зараз з коліс починати ліквідувати ці катастрофічні наслідки російських обстрілів, нам треба, щоб сьогодні дуже швидко ми відновили енергетичну спроможність України.

У мене є одразу прохання до новопризначеного, я сподіваюся, міністра енергетики. Коли я їхав у Київ, я проїжджав одну територіальну громаду, де 135 станцій по 30 кВт сонячної генерації. Тобто фактично вони генерують 6 МВт електроенергії. Ця територіальна громада споживає 3 МВт. Їду, сонячний день, відключення в цьому районі.

Запитання для «Укренерго». Хто там з таких абсолютно нефахових людей приймає рішення? Бо коли відключення йде, то вже не йде генерація. Нехай вони зайдуть на Новодністровську гідроелектростанцію, там є частотомери, вони побачать, що відразу частота...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Білозір Лариса Миколаївна, група «Довіра».

Що попросити? На трибуні колись був таймер, він може там знову з'явитися? Будь ласка. Зараз працівники, які обслуговують систему «Рада», підготують таймер.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Все, працює.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Працює? Добре.

Будь ласка, Ларисо Миколаївно.

БІЛОЗІР Л.М. Депутатська група «Довіра». Вінниччина. Шановні українці! Шановні колеги! Шановна пані Прем'єр-міністре! Шановний Денисе Анатолійовичу! Сьогодні, коли українці через російські терористичні атаки по декілька діб без води, без опалення, без світла, ми в парламенті маємо говорити не мовою емоцій, а мовою відповідальності. Це питання державного управління в умовах війни, і вже майже два місяці в Україні немає міністра енергетики. Вчора Верховна Рада, на жаль, не спромоглася ухвалити рішення щодо його призначення.

Ми всі знаємо, відчуваємо на собі і бачимо по наших виборцях, в яких умовах працює і живе країна. Ворог системно б'є по енергетиці. Треба визнати,

що багато громад, столиця виявилися не готовими і балансують на межі виживання. До мене щодня доходять звернення, коли і чи буде світло, опалення і вода.

У таких умовах відсутність політичних рішень – це не нейтральна позиція, це управлінський вакуум. Я не хочу нікого звинувачувати, а хочу нагадати, що парламент – це не майданчик торгів чи поз, парламент має забезпечувати роботу держави, особливо в такий критичний момент.

Колеги, це не питання політичних симпатій – це питання стабільності нашої держави. Люди не розрізняють, хто влада, хто опозиція, всі нас сприймають як владу. Закликаю повернутися до відповідального діалогу, консенсусу, довіри, визначитися і проголосувати за міністра енергетики. Це наш обов'язок перед людьми, перед військовими, їхніми родинами, перед країнами.

Прошу підтримати кандидатуру Дениса Шмигала.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Ярослав Іванович Железняк, фракція партії «Голос».

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, багато новин було про те, що в українському парламенті зникло опалення. Чомусь люди щиро вірять, що народні депутати мають якусь окрему мережу, по якій окремо йде тепло. Але спілкуючись з більшістю з вас, я знаю, що у вас по декілька десятків годин, як і у мене, відсутнє і тепло, і електроенергія. І, звичайно, ми знаємо відповідь, через кого – через ворога та їх обстріли. Але цю відповідь ми знали в перший рік війни, другий, третій і четвертий.

Скажу за себе. У мене зараз у квартирі приблизно 12 градусів. Я сьогодні вночі чотири години не спав для того, щоб хоч якось її нагріти не для себе, а для малої дитини. Знаю такі історії з кожним із вас.

У мене запитання до нашого уряду. Юліє Анатоліївно, а що заважало два місяці знайти міністра енергетики? А хто у нас відповідав за формування наглядової ради АТ «НАЕК «Енергоатом»? Хто затягнув цей процес? Хто виніс двох злодіїв типу Галущенко і Гринчук на посади міністра енергетики і міністра по факту теж енергетики? А нагадайте мені, будь ласка, ми вже перезавантажили всі енергетичні підприємства? Ви ж обіцяли до кінця року. Ви призначали незалежних членів у наглядову раду «Енергоатому»? Ви провели там конкурси? Скажіть мені, будь ласка, чому ми вважаємо, що пересуваючи вчергове крісла, а це справді відбудеться, у нас стане краще в енергетиці?

І останнє вже від душі. А скажіть мені, будь ласка, а «бездельника» Кулебу, захисника штабу енергетики, ми навіщо тримаємо на посаді?

Голосувати за все це я точно не буду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Андрій Михайлович Герус, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ГЕРУС А.М. Шановні колеги, вже сьогодні згадувалося про те, що є проблеми в українській енергетиці і нам потрібно швидко рухатися, щоб їх розв'язувати. Безумовно, що з повноцінним міністром, Першим віце-прем'єр-міністром ці проблеми можна розв'язувати швидше, ефективніше і досягати кращих результатів. У нас є проблеми саме в таких містах як Київ, Одеса, Дніпро, Кривий Ріг, Запоріжжя. Я сьогодні пропонуватиму законопроект [№ 13219](#), який націлений на те, щоб оголошувати нові аукціони на будівництво генеруючих потужностей саме в цих регіонах. Тому що зараз будуються нові об'єкти, але в основному на Західній Україні, а передати цю електроенергію на схід, є великі труднощі, і нам треба розвивати розподілену децентралізовану генерацію саме на Лівобережній Україні. Ми маємо повне взаєморозуміння з цього питання з кандидатом на посаду міністра. Тому я думаю, що нам потрібно рухатися вперед і розв'язувати ті проблеми, які сьогодні згадувалися.

Прошу підтримати кандидатуру. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Антоніна Славицька, група «Відновлення України».

СЛАВИЦЬКА А.К. Прошу передати слово колезі Анатолію Петровичу Бурмічу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анатолій Петрович Бурміч.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановна президіє! Шановна Прем'єр-міністре! Шановний кандидате на пост міністра енергетики! Сьогодні у нас головна біда, звичайно, що це війна. Але на другий план вийшла сьогодні біда в енергетиці. Сьогодні люди в тилу просто замерзають. І та ситуація, яка склалася у нас, що вже більше місяця Міністерство енергетики ніхто не очолює, це біда. Те, що вчора у нас сталося, це нерозуміння того, що відбувається навколо України і в Україні. Не може бути в такий час міністерство без голови.

Тепер стосовно Дениса Анатолійовича. Він сам енергетик, багато років працював саме в цій сфері, набув досвід на посту Прем'єр-міністра, міністра оборони, розуміє, що відбувається в країні, в енергетиці, на фронті. На мій погляд, кращого кандидата в цей момент, який у нас сьогодні в Україні, нам не знайти. І те, що він погодився в цей саме час, а не ставив запитання, за що, чому, а погодився іти і тягти цей віз, це йому велика шана і подяка.

Тому група «Відновлення України» підтримуватиме кандидатуру Дениса Шмигала на пост міністра енергетики.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович.

Шановні колеги, після виступу представника фракції «Європейська солідарність» у нас буде ще 4 хвилини на виступи народних депутатів, і будемо голосувати. Тому я прошу запросити колег до залу.

Він передає слово Вікторії Сюмар. Будь ласка, пані Вікторіє.

СЮМАР В.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Колеги, мені дуже шкода, що ми так і не змогли проголосувати за ці 10 хвилин запитань до Прем'єр-міністра, тому що, мені здається, Юлії Анатоліївни є, що сказати. Бо я розумію, що вона не може не займатися сьогодні енергетикою, в неї є відповіді на ту кризу, в якій ми сьогодні опинилися.

Знаєте, я маю зараз розкіш через наступний розгляд одного і того ж питання продовжити свою тему. Коли ми говоримо про красиві слова: відновлення, потужність та інші речі, мені здається, що ми не говоримо чесні слова. Тому що те, що відбувається з українською енергетикою сьогодні, це насправді не про потужність і незламність. Це про страждання людей і величезну біду. Якщо бабуся сьогодні десь на 16 поверсі багатоповерхівки не має ліків і не має обігріву, це про людські страждання. Давайте речі називати чесно. Треба задіяти всі можливості, щоб вирішити ці питання.

Коли ми говоримо про конкретику, то нам сказали, до речі, наші партнери, що влада тільки зараз попросила в них 20 тисяч додаткових генераторів. Колеги, ви прогноз погоди не бачили місяць тому? Ви не знали, що йдуть морози і що росіяни будуть розбивати нам енергетику? Скажіть, будь ласка, що нам потрібно, яка в нас проблема, скільки нам потрібно ремонтних комплектів? Ми реально говоримо сьогодні з енергетиками. Вони кажуть: «Нам немає, чим лагодити розбиті трансформатори». Ми прості речі зараз воліємо не називати, ми прикриваємося цими вивісками про потужність і незламність, замість того щоб сказати, як ми стимулюємо бізнес робити негайно цю диверсифіковану генерацію на газових установках. Давайте поговоримо предметно і професійно. Не можна сьогодні зіграти країну і дати світло таким підходом. Давайте діяти професійно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, представники фракцій і груп завершили виступи. У нас ще 4 хвилини для виступів народних депутатів. Прошу народних депутатів записатися на виступи і після цього голосуємо.

Андрій Михайлович Герус. Будь ласка.

ГЕРУС А.М. Прошу передати слово Жупанину Андрію Вікторовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Вікторович Жупанин. Будь ласка.

ЖУПАНИН А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Добрий день, колеги! По-перше, від фракції хочу подякувати Денису Анатолійовичу за те, що ви сьогодні тут перед нами як кандидат на посаду міністра енергетики. Ми дійсно вважаємо, що це дуже достойна кандидатура. Дуже раді, що в таких непростих умовах, в яких сьогодні перебуває українська енергетика, ви погодилися обійняти цю посаду і погодилися взяти на себе цей виклик.

Я вчора вам говорив на засіданні комітету, зараз повторю: загострити увагу на ключових моментах, які зараз відбуваються в українській енергетиці, і що просив би вас зробити в першу чергу на посаді міністра. По-перше, дуже важлива ситуація зараз у компанії «Укренерго». Це національний оператор мережі, який критично важливий для постачання електроенергії по всій країні, і вже півтора року знаходиться в технічному дефолті. Дуже важливо, щоб ця компанія вийшла з технічного дефолту для того, щоб далі могла залучати кошти від партнерів, будувати захисні споруди навколо своїх підстанцій, постачати електроенергію населенню.

Окрім цього, дуже важлива робота з міжнародними партнерами. Україна в останній період часу не отримує допомогу в енергетиці від міжнародних партнерів, це відомий факт. Все розпочалося з того, що перестав фінансувати USAID, потім європейські партнери також зменшили програми підтримки. Тому я вас закликаю звернути фокус своєї уваги на роботу з міжнародними партнерами. У вас як колишнього Прем'єр-міністра є дуже хороші контакти, зв'язки з урядами країн. Використайте їх, будь ласка, для того, щоб залучити якомога більше допомоги в енергетичний сектор України. Тут немає прізвищ, немає компаній, всі, хто працює в секторі – потерпають, всім треба допомога.

І також дуже важливе питання – це забезпечення газом країни. Цей рік, слава Богу, ми прожили, але дуже високою ціною, тому що НАК «Нафтогаз України» довелося позичати великі об'єми коштів для того, щоб купити газ і закачати в сховища. Дякувати богу, що є Сергій Корецький – керівник НАК «Нафтогаз України», який справився з цим викликом. Але наступного року без уряду це буде неможливо. Тому зверніть увагу: давайте готуватися до наступного опалювального сезону вже сьогодні.

Дякую вам і щастя на посаді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Вікторовичу.

Запрошую до слова Бондаря Михайла Леонтіївича, фракція політичної партії «Європейська солідарність». І після цього голосуємо. Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Прошу передати слово Ніні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановний пане Голово Верховної Ради! Звертаюся зараз до вас і використовую навіть цей час на виступ. Ви не забезпечили сьогодні обговорення цієї енергетичної тематики на достатньому рівні. Хоча всі говорять, що це біда на рівні військових дій на фронті. Прем'єр-міністр продовжує не слухати те, що говорять, не реагувати на це, не виступити зараз перед залом. Ми просимо конкретний термін, коли ви плануєте змінити ситуацію в місті Києві.

Шановні колеги, відійдіть, будь ласка, від пані Свириденко. Чи почує вона хоча б одне запитання? Ми ж до вас з повагою. Чому ви до нас ставитеся без поваги? Завжди киваєте там щось і не відповідаєте на запитання. На жаль. А цього потребує зараз вся країна. Скажіть, будь ласка, в місті Києві завтра буде достатньо електроенергії хоча б на 5 годин забезпечення підживлення генераторів, чи ні? Що буде в місті Києві? Тільки не говоріть про Кличка і все решту. Ви зараз скажіть, які плани по місту Києву. Сьогодні 15 хвилин за добу була електроенергія в квартирі. Чи можна вижити в таких умовах?!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, у нас ще залишається 1 хвилина. Кубів Степан Іванович. Це буде завершальний виступ.

КУБІВ С.І. Прошу передати слово Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви знаєте, я хочу розповісти історію. Якось до мене (я сиджу на гальорці) підійшов Президент Зеленський і каже: «Ніколи не переходьте зі мною на особистості». Оце був такий меседж. Доведеться перейти. Бо поки українці сидять без світла, без тепла, друзі Зеленського, які пограбували енергетику, сидять в теплі: на пляжі, на теплому морі, в них все гаразд. Я розумію, що і в Зеленського все гаразд, а в людей немає ні світла, ні води, ні тепла. Це божевілля, як люди сьогодні виживають. І божевілля, що зараз відбувається у Верховній Раді.

З нами Прем'єр-міністр. Невже ви, шановна пані Прем'єр-міністре, не хочете вийти на трибуну? Не хочете сказати: «Шановний парламенте України, шановні громадяни України, я хочу розказати вам, що відбувається, що ми робимо, що плануємо зробити, щоб вас врятувати». Давайте дамо 10 хвилин Прем'єр-міністру для виступу. Давайте дамо 20 хвилин. Зверніться зараз до нас, вам не скаже «ні» Голова Верховної Ради, вам не скаже «ні» жоден депутат.

Вийдіть, будь ласка. Те, що ви переводите Шмигалья кудись в черговий раз, туди-сюди, це, звичайно, класно, але від цього ні тепла, ні світла не з'явиться. Ми хочемо від вас почути, що робиться. Невже не можна вийти і 10 хвилин розповісти нам, 10 хвилин – дати відповіді на запитання і піти. Присвятить 20 хвилин громадянам України, в яких ні тепла, ні світла, ні води – нічого. Ми хочемо знати, що відбувається. Будь ласка, зверніться до людей. Вимагаю цього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! Перед тим, як голосувати, у нас виступ Железняка Ярослава Івановича. З процедури?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Пане Голово! Шановні колеги! Виступ Прем'єр-міністра вже відбувся. Але згідно з Регламентом у представника уряду, тим паче очільника уряду, є можливість взяти слово. Це не обов'язок, але, я думаю, що від різних людей, починаючи від представників фракції більшості, так і опозиції, запитання до Прем'єр-міністра, в принципі, співпали. Я пропоную вам, Голово парламенту, запропонувати зараз Прем'єр-міністру, якщо у неї, звичайно, є таке бажання (я сподіваюся, що воно у неї є) виступити. Я хотів би дізнатися, чи є у неї тепло чи світло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дивіться, я розумію все. Це важливе призначення, пов'язане з енергетикою. І пані Прем'єр-міністру, наскільки я розумію, немає що приховувати, вона готова вийти. Юліє Анатоліївно, скільки вам приблизно потрібно часу? Одну секунду (*Шум у залі*).

Шановні колеги, я можу надати Прем'єр-міністру за її проханням до 5 хвилин? Тихо, будь ласка!

Юліє Анатоліївно, прошу. З трибуни краще. Після цього ми одразу голосуємо. Будь ласка.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Добрий день! Давайте поговоримо щодо стану електрозабезпечення, що відбувається в місті Києві. Я буду казати якісь речі, які можуть звучати на загал, більшість речей я не буду казати, тому що ми розуміємо, що ми в стані постійних масованих атак і ми не будемо розкривати ворогу, що у нас вражено, де у нас відбувається відновлення.

Якщо ми кажемо про графіки... Ми кажемо конкретно щодо Києва. Лунали запитання щодо графіків на правому, на лівому берегах, що у нас з відновленням. Отже, у нас графіки: 5 годин зі світлом і 5 годин без світла на правому березі (Шевченківський, Подільський частково, Солом'янський, Голосіївський, Печерський райони); 3-4 години зі світлом, 9-10 годин без світла – в основному це лівий берег (Дніпровський, Дарницький, Деснянський, частково Шевченківський райони і на правому – Оболонський район).

Я казала, що робиться. Якщо не буде масованих атак (хочу ще раз підкреслити), то у нас з четверга звечора буде поліпшення графіків. Я боюся такі речі казати на загал і казати деталі, яка підстанція буде відновлена, але я кажу, що це буде четвер.

Що робиться урядом для того, щоб стабілізувати ситуацію? По-перше, ви чули і читали новини про те, що ми переглядаємо об'єкти критичної інфраструктури з супутнім навантаженням. Про що йдеться? Що за чотири роки війни є об'єкти критичної інфраструктури, які не відключаються і вони не в графіках аварійних відключень. Це насамперед медичні заклади, оборонно-промисловий комплекс, виробництва, але є й супутнє навантаження, іноді яке перевищує ці ОКІ. Ми переглянули всі ці графіки і має бути справедливість. Ми подивилися, що це нам дає можливість вивільнити до 1 ГВт. Це говорить про те, що у людей з врахуванням і всіх аварійних відключень, і масованих атак є можливість бути на одну, на дві черги більше, ніж це було, якби ми цього не зробили.

По-друге, ви знаєте, вчора була інформація щодо рітейл-мереж, що в місті Києві вони не працюють. Вони працюють на генераторах. Ми відкриті до того, щоб збирати потреби від рітейл-мереж і від інших бізнес-спільнот для того, щоб їх забезпечити відповідними генераторами, тому з продуктовими мережами питань немає. У місті Києві, де є найбільше проблем із заживленням, за дорученням уряду ДСНС забезпечує житлові будинки генераторами. І ви це бачите. У нас є певний обсяг генераторів. Я знову-таки не буду казати щодо потужностей, але в нас є можливість заживлювати житлові райони в місті Києві цими генераторами.

Що ми ще робимо? Резерви палива були. Чи є в нас достатня кількість пального? Є. Оператори завозять, імпортують збільшений обсяг палива для того, щоб сформувавши правильний обсяг ресурсів. Плюс ми працюємо з міжнародними партнерами, у нас на днях буде засідання так званого енергетичного Рамштайну для того, щоб ще раз підкреслити необхідність забезпечення необхідним обладнанням. Всі списки передані заздалегідь, але ми всіх повністю координуємо, 24/7 зі всіма енергогенеруючими компаніями, з ремонтними бригадами.

Я хочу сказати слова вдячності з цієї трибуни енергетикам, ДСНС, рятувальникам, всім, хто працюють цілодобово. Вони не сплять для того, щоб ми мали можливість працювати (*Оплески*).

Ми будемо оперативно вас інформувати про зміну ситуації. Я просто дуже прошу зберігати спокій. Я вважаю, що єдність це те, на чому маємо зараз сфокусуватися. Просто хочу, щоб ви знали, що ми всі працюємо 24/7 і ми вам дуже вдячні за те, що ви нас підтримуєте, і за те, що ви підтримуєте людей на місцях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Анатоліївно. Дякую, шановні колеги.

Шановні колеги, тепер наш обов'язок проголосувати за кандидатуру міністра енергетики. Тому, шановні друзі, прошу підготуватися до голосування. Ситуацію ви почули в максимально розгорнутому вигляді. І це вже відповідальність українського парламенту.

Саме тому відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 частини четвертої статті 114 Конституції України статті 9 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Шмигалья Д.А. на посаду Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра енергетики України» ([№ 14381](#)) в цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України, у день свого призначення перед вступом на посаду складає присягу на пленарному засіданні Верховної Ради України. Для складення присяги на трибуну запрошується Перший віце-прем'єр-міністр України – міністр енергетики України Денис Анатолійович Шмигаль.

Будь ласка, Денисе Анатолійовичу.

ШМИГАЛЬ Д.А., Перший віце-прем'єр-міністр України – міністр енергетики України. «Я, Шмигаль Денис Анатолійович, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Zobов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства».

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз, Дмитре Олександровичу. Я бачу, але мушу поінформувати про одну не дуже приємну інформацію.

Шановні народні депутати, до Верховної Ради України надійшла сумна звістка. Передчасно пішов з життя наш колега народний депутат України дев'ятого скликання, член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики Олександр Євгенійович Кабанов. Висловлюємо щирі співчуття рідним і близьким Олександра Євгенійовича. Прошу вшанувати світлу пам'ять нашого колеги хвилиною мовчання.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати, шановні колеги.

Шановні колеги, наступне питання. Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України, частини першої статті 7 Закону України «Про Фонд державного майна України» до повноважень Верховної Ради України належить призначення за поданням Прем'єр-міністра України Голови Фонду державного майна України.

Прем'єр-міністр України Юлія Анатолівна Свиріденко внесла до Верховної Ради України подання про призначення Наталухи Дмитра Андрійовича Головою Фонду державного майна України.

Комітет з питань економічного розвитку розглянув подання Прем'єр-міністра України. За наслідками розгляду у Верховній Раді України зареєстровано відповідний проект Постанови «Про призначення Наталухи Д.А. на посаду Голови Фонду державного майна України» ([№ 14379](#)).

Згідно з частиною четвертою статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання включається до порядку денного сесії позачергово без голосування.

Шановні колеги, відповідно до положень Регламенту, а також рішення Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп пропонується така процедура розгляду: представлення кандидата Прем'єр-міністром України – до 2 хвилин, виступ кандидата на посаду – до 5 хвилин, запитання до кандидата від депутатських фракцій і груп – до 16 хвилин (1 хвилина – на кожне усне запитання, 1 хвилина – відповідь на нього), запитання до кандидата від народних депутатів – до 4 хвилин (1 хвилина – на усне запитання, 1 хвилина – для відповіді на нього) і співдоповідь від головного комітету – до 2 хвилин, виступи від депутатських фракцій і груп – до 16 хвилин, прийняття рішення. Всього – до 45 хвилин.

З процедури – Мезенцева-Федоренко.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, пане Голово. Я думаю, багато фракцій і груп погодяться, що ми могли б піти за певною скороченою процедурою, якщо це підтримають колеги, заслухати пані Прем'єр-міністра... (*Шум у залі*). Дайте мені висловитися, будь ласка, і не кричіть. Моя пропозиція: розглянути без обговорення, обирається голова, він є єдиним кандидатом зараз (колеги знають пана Наталуху). Це пропозиція, яка може бути відхилена. Ви також читайте Регламент.

Дякую, пане Голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, якраз ця процедура, на жаль чи на щастя, прописана в Регламенті. Вона інша, ніж процедура призначення міністрів, яка, на жаль, не прописана в Регламенті, а ця процедура прописана. Тому ми можемо розглядати лише за цією процедурою. Ви бачите, що вона різниться від тієї, що була. Але я дуже прошу скоротити цей час, тому що це до такого-то часу. Хто виходить виступати, необов'язково весь час вичерпувати, беріть менше,

але мають бути дотримані процедури. Я дякую, пані Маріє. Я теж так хотів би, але Регламент – важлива річ.

Тому, шановні колеги, відповідно до статей 31¹ та 37 Регламенту Верховної Ради України я надаю слово кандидату на посаду Голови Фонду державного майна України Наталусі Дмитру Андрійовичу для публічного оголошення про конфлікт інтересів. Спочатку конфлікт інтересів.

НАТАЛУХА Д.А., кандидат на посаду Голови Фонду державного майна України. Шановні народні депутати! Шановні колеги! Шановна Прем'єр-міністр! Шановні друзі! Відповідно до статей 31¹, 37 Регламенту Верховної Ради України публічно оголошую про конфлікт інтересів під час розгляду питання щодо призначення Голови Фонду державного майна України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Андрійовичу.

Переходимо до розгляду питання. До слова для представлення кандидата запрошується Прем'єр-міністр України Юлія Анатоліївна Свиріденко.

Будь ласка, Юліє Анатоліївно.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Шановний пане Голово! Шановна президіє! Шановні народні депутати! Представляю кандидатуру Наталухи Дмитра Андрійовича на посаду Голови Фонду державного майна України. Сьогодні перед Фондом державного майна стоїть завдання не лише виконувати функцію приватизації, перейти до відповідального управління державними активами та підвищення ефективності використання цих державних активів. І я вважаю, що професійний досвід Дмитра Андрійовича, пов'язаний з формуванням економічної політики, як голови профільного парламентського комітету, необхідний і достатній для того, щоб займати цю посаду. Дмитро Андрійович працював над питаннями управління державною власністю, залучення інвестицій, розробкою довготривалих економічних рішень, необхідних для відновлення і для розвитку. І впевнена, що на посаді Голови Фонду державного майна України він зможе забезпечити стратегічний та ефективний підхід до управління державними активами відповідно до викликів сьогодення.

Шановні народні депутати, відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України та частини першої статті 7 Закону України «Про Фонд державного майна України» вношу подання про призначення Наталухи Дмитра Андрійовича Головою Фонду державного майна України. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Анатоліївно.

До слова запрошується кандидат на посаду Голови Фонду державного майна України Наталуха Дмитро Андрійовича. Будь ласка.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую, шановні колеги. Дякую, шановна пані Прем'єр-міністр, за довіру.

Друзі, я вас, напевно, нічим не здивую, що б я не сказав на цій посаді, тому що все-таки шість з половиною років разом. Ви знаєте, що ці шість з половиною років ми як комітет працювали щонайменше з трьома головами Фонду державного майна і завжди намагалися передусім зробити роботу фонду збалансованою.

У нас не було задачі просто все розпродати. У нас не було задачі все зберегти у власності держави. У нас була задача, справді, з розумом підійти до того, що є непрофільне, і реалізувати його в приватну власність, а те, що профільне і стратегічне, намагатися покращити, знайти адекватне управління і пустити роботу цих підприємств і цих активів на користь української економіки.

Я хотів би підхопити тезу Прем'єр-міністра, яка має стовідсоткову рацію в тому, що є велика різниця між продажем державного майна і управління державним капіталом. Якщо з першою функцією ми за ці тридцять з чимось років більш-менш як держава впоралися, ми навчилися продавати державне майно, і я думаю, що якби не повномасштабна війна, то це йшло би швидше, а от управляти державним капіталом – це задача із зірочкою. Ці функції якраз історично лежать передусім на фонді, але він працює без керівництва вже півтора року. Це не про якусь там персональну претензію і не про якесь, не дай Боже, політичне звинувачення, це просто констатація, як на мене, того, що сама модель управління державним майном, перестала бути пріоритетною і зависла між минулим і майбутнім, і саме цю модель мені хотілося б спробувати з вами змінити.

Тому що з моменту створення в 90-х роках фонд виконував абсолютно логічну функцію, приватизував і адміністрував старі радянські активи. Фактично держава тоді виступала ліквідатором спадщини Радянського Союзу, але не власником з довгостроковою стратегією. Ця модель, напевно, вичерпалася, друзі, і тому що більшість привабливих активів вже були продані, і тому що більшість державних підприємств, які залишилися, або роками стагнують, або працюють нижче потенціалу і потребують державної підтримки.

Тому питання в тому, що робити далі у фонді, не лежить виключно у простій відповіді – приватизувати. На мою думку, приватизація – це просто інструмент, це не самоціль, це не річ у собі, а ціль – це якраз управляти державним капіталом. Тобто йдеться про те, щоб у державних підприємств була стратегія, без якої вони стають фіскальним тягарем, а управління капіталом надавало б економіці здорові прибуткові активи. В цій логіці, звісно, не дивно, що фонд, наприклад, який створений під старі завдання, опиняється в управлінському вакуумі.

Тому наша з вами задача (наша з вами, тому що ви мене призначаєте на цю посаду своїми голосами) – перетворити Фонд державного майна з душоприказника дисконтованого радянського майна на все-таки компанію, яка

буде займатися розвитком державного капіталу і розвитком державних активів. Для цього я вас дуже попрошу щонайменше підтримати мене вже в двох питаннях.

Це законопроект [№ 13620](#). Він розглядатиметься сьогодні в першому читанні. Це критичний законопроект, який дозволяє Фонду державного майна здійснювати продаж активів як таких, без ризиків, без боргів і таке інше, і взагалі надає фонду більше автономії у своїй діяльності. Це перший проект закону.

А другий проект закону – [№ 14376](#), який я прошу вас підтримати в майбутньому. Я приходиму і до профільного комітету з цим, і до кожного з вас, до кожної фракції і групи. Цей проект закону дозволить нам створити у фонді спеціальний орган, який займатиметься підготовкою активів до продажу. Але робити це потрібно на конкурентних умовах, не потребуючи додаткового фінансування з державного бюджету України.

Тому, шановні друзі, задача амбітна, зрозуміла. Без спільних дій я навіть туди і не йшов би. Тому сподіваюся на вашу підтримку і дякую за цю співпрацю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Андрійовичу.

Шановні народні депутати, прошу записатися на запитання до кандидата від депутатських фракцій і груп – до 16 хвилин, тобто до 1 хвилини на кожне усне запитання, до 1 хвилини – для відповіді на нього. Записуються фракції і групи. Але записуються ті, які бажають. Будь ласка.

Скорик Микола Леонідович, група «Платформа за життя та мир».

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Добрий день, шановний пане Голово, шановний Дмитре Андрійовичу! У мене такі запитання.

Перше. Працюючи з вами в одному Комітеті з питань економічного розвитку, ми неодноразово розглядали питання щодо списку стратегічних підприємств, які не підлягають приватизації. Цей список був скасований на початку цього скликання і, на жаль, він так і не з'явився. Чи плануєте ви відновити його на цій посаді?

І друге. Як ви ставитеся до того, щоб відновити у Верховній Раді процедуру парламентського контролю? І це перше скликання, де не працює Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації, яка працювала всі скликання.

Дякую за відповідь.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую, шановний Микола Леонідовичу. Справді, у нас були чудові роки співпраці в комітеті, я вам дякую за цей конструктив. Є законопроект [№ 4020](#), який підготовлений Міністерством економіки, переданий на комітет, і містить новий оновлений перелік стратегічних

підприємств, які заборонені до приватизації. Скажу вам відверто: напевно, це моя вина, ми просто не встигли ще в цьому році внести його на розгляд комітету. Я сподіваюся, що комітет на найближчих засіданнях цей законопроект розгляне і затвердить відповідний перелік.

Щодо контрольної функції, сама національна комісія була одним з об'єктів злиття (їх було три), у те, що стало потім нашим комітетом, в якому ви працювали. Відповідно ці контрольні функції перейшли на сам комітет. Тому я думаю, що з комітетом можна переговорити і організувати цю контрольну функцію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ковальов Олександр Іванович, група «Відновлення України». Будь ласка.

КОВАЛЬОВ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 51, Донецька область, самовисуванець). Прошу передати слово Олександрю Юрченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Юрченко. Будь ласка.

ЮРЧЕНКО О.М. Дмитре Андрійовичу, вітаю вас! У Фонді державного майна є проблема, з якою я борюся десятки років. Є ДП «Наш дім», на балансі якого знаходяться безліч будинків у Голосіївському районі міста Києва. Підприємство похабно ставиться до людей, до обслуговування цих будинків. Прошу просто передати ці будинки на баланс міста, для того щоб люди змогли отримувати нормальне обслуговування, тим паче в такі тяжкі часи. Я просив би, щоб це нарешті відбулося. Бо, скільки я не стукався, на жаль, ніякої реакції немає.

Дякую, Дмитре Андрійовичу.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Я відверто вам зізнаюся, я за час своєї діяльності з цим конкретним підприємством не перетинався. Але ви озвучили – я зафіксував. І, звісно, що ми будемо брати до уваги. Я попрошу вас тоді прийти і просто актуалізувати цю проблему.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність».

ГЕРАСИМОВ А.В. Прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНИНА Н.П. Пане Дмитре, ви щойно наголосили, що комітет співпрацював з трьома попередніми головами Фонду державного майна. Ви тоді,

очевидно, точно знаєте, що структура управління розвалена, кадровий голод. Усі реформи, які намагалися впровадити всі попередні три чиновники, закінчилися нічим, фонд зараз у розібраному вигляді. Що ви з цим будете робити? На яку структуру будете виходити? Це перше.

І друге. Я хочу, щоб ви дали відповідь. Скажіть, будь ласка, скільки підприємств з тих, які знаходяться в управлінні Фонду державного майна, стали збитковими? І виділіть, будь ласка, період з 2019 року: скільки підприємств, якими управляє фонд, стали збитковими? Причини називати поки не треба.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую, Ніно Петрівно. Щодо кадрового голоду, я вам підтверджую це особисто. Коли стало питання про можливе призначення мене на цю посаду, звісно, що я проводив якісь розмови з потенційними членами своєї команди. Більшість, як один, не зацікавлені йти на держслужбу, декларуватися, всі хочуть бути тільки радниками. Тому це питання насправді актуальне, ми продовжуємо шукати кадри. Швидкої відповіді та рішення у мене для вас, на жаль, немає, окрім законопроекту № 14376, який дозволить виокремити державне підприємство, яке буде займатися підготовкою, не потребуючи державних службовців у своєму складі.

Тепер щодо збиткових підприємств. Вони в більшості своїй збиткові, на жаль, прибуткових насправді майже немає і не було. І питання в тому, що ці підприємства...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сухов Олександр Сергійович, група «Довіра». Будь ласка.

СУХОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 107, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». На балансі Фонду державного майна України тисячі об'єктів, у тому числі житлових. У нас майже одинадцять років існує проблема розселення внутрішньо переміщених осіб. Переселенці втратили все, але при цьому за цей час лише одиниці отримали житло від держави.

Тому прохання від себе та мільйонів українців: терміново провести аудит всіх державних санаторіїв, баз відпочинку, гуртожитків, готелів, інших об'єктів нерухомості та невідкладно передати їх для проживання переселенцям.

Дякую.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую. Приймається. У мене зустрічна пропозиція. У порядку внутрішньої дискусії, у нас була достатньо радикальна ідея. Умовно, сприймайте це як певну революцію. Ми говоримо про те, що надається певний період – пів року, для того, щоб балансоутримувачі надали у Фонд державного майна документи, які підтверджують факт утримання їх на балансі. Все, що буде

знайдено і не відповідає цим документам, автоматично передається на баланс фонду. Це може бути законопроект на один рядок, але який, в принципі, закрий всі питання щодо цього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Констанкевич Ірина Мирославівна, депутатська група «Партія «За майбутнє».

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пане Дмитре, ми дуже шануємо вас як народного депутата і ті пріоритети, які ви оголосили у своєму виступі, це державне мислення, стратегічні підходи. На жаль, попереднє керівництво останні роки не демонструвало ні стратегічного підходу, ні державницького мислення. Тому в мене два запитання.

Скажіть, будь ласка, ваша позиція щодо закладів професійної освіти, які мали б бути передані з державної власності у комунальну, але до сьогодні не передані. Це перше.

І друге. Воно стосується колись державного підприємства «Волиньторф», яке знаходиться на Волині (село Прилісне). Воно було в списку тих, які не повинні були проходити приватизацію, але пройшло і стало збитковим. Єдине бюджетонаповнююче підприємство в громаді доведено зараз практично до банкрутства. Скажіть, будь ласка, скільки...

НАТАЛУХА Д.А. Пані Ірино, я дуже вам дякую. Дякую за спільну роботу в делегації ПАРЄ. Завжди надзвичайно приємно і конструктивно.

Стосовно вашого питання щодо профтехосвіти. На мою думку, Міністерство освіти і науки має передати все в комунальну власність. Це було б правильно, і мені здається, це був би адекватний підхід.

Щодо ДП «Волиньторф». У фонду є повноваження контролю за виконанням умов приватизації. Я вас тоді запрошу, щоб ми як би здійснили цей парламентський контроль.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кабаченко Володимир Вікторович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу надати слово Цимбалюку Михайлу Михайловичу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановний пане Дмитре! Ми, звичайно, бажаємо вам успіху в разі обрання вас на цю посаду. Ви сказали,

що ви не маєте чим здивувати депутатів. Я побажав би вам здивувати своєю професійністю і державницькою позицією на тій посаді. Бо, справді, від цього залежить ефективність управління державним майном, бо держава має бути теж ефективним менеджером. Через те в мене до вас побажання. Є певна кількість підприємств, які працюють у військово-промисловому комплексі і належать Фонду державного майна, в тому числі в місті Києві. Не буду їх називати, я думаю, що частину ви знаєте, і вони не можуть в повну силу працювати через те, що фонд неефективно управляє. Зверніть, будь ласка, увагу на цю тему. Це перше.

І друге. Ваше ставлення до приватизації державних шахт, бо там також є участь Фонду державного майна.

НАТАЛУХА Д.А. Михайле Михайловичу, дякую за мудру пораду. Я погоджуюся. Це, напевно, буде непогане здивування. Дивіться, по державних шахтах я тоді з вами порадився б, бо мені потрібно більше почути колег, у яких є компетенція в цьому напрямі, бо є позиція, що і шахти, і підприємства мають приватизовуватися як єдиний майновий комплекс. Давайте обговоримо цю позицію.

З приводу того, що ви сказали щодо військово-промислового комплексу (щойно говорили тут і з Михайлом Альбертовичем, і з Денисом Анатолійовичем), там є кілька десятків підприємств на балансі Міністерства оборони. У всіх бачення таке, що вони мають бути передані Фонду державного майна.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанишина Ольга Анатоліївна, фракція «Голос». Будь ласка.

СТЕФАНИШИНА О.А. Прошу передати слово Ярославу Железнику.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железник. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Хочу поставити запитання, навіщо вам ця посада, але сподіваюся, що відповідь – це самопожертва. Пане Дмитре, Фонд державного майна, за інформацією, яка надходить від багатьох джерел тимчасової слідчої комісії, належав до квоти Міндіча. Керувався він людиною Міндіча, розставленими департаментами Міндіча і таке інше. Я хочу поставити не запитання, а заявити про свою позицію щодо кадрових чисток у Фонді державного майна.

Дякую.

НАТАЛУХА Д.А. Ярославе Івановичу, дякую. Приймається абсолютно адекватно. Будемо чекати на оновлену інформацію від вас щодо кадрів, будемо рухатися в цьому напрямі. Я згоден. Звісно, будемо цю історію вичищати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершальне запитання від... (*Шум у залі*). Ні, до 2 хвилин кожен, не відводиться час. Ні. Дивіться, дається 2 хвилини на фракцію. Максимум до 16 хвилин. Артуре Володимировичу, будь ласка.

Герус Андрій Михайлович, фракція «Слуга народу».

ГЕРУС А.М. Прошу передати слово Завітневичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Михайлович Завітневич. Будь ласка.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М. Дмитре Андрійовичу, ми з вами говорили не один раз, я просто хочу, щоб це почули наші колеги. Ви знаєте, ми постійно починали з того, що має закінчитися той безлад, який був у фонді з продажу підприємств, згідно з законом, який ми з вами прийняли ще в 2020 році, щодо корпоратизації АТ «Укроборонпром». Всіх, хто приїжджає, у центрі Києва бачать завод «Радар». Ви згадуєте всі ті кейси. Виходить так, що закон у нас є, а гроші ми ефективно не можемо використати. Я зараз не буду називати кількість, але це десятки підприємств, які перейшли від АТ «Укроборонпром» у Фонд державного майна. За час з прийняття закону про корпоратизацію тільки одне підприємство було продано фондом. Тому прошу занотувати, записати, запам'ятати, бо це важлива річ для військової сфери.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую, Олександр Михайловичу. Погоджуюся, ми з вами про це говорили, і з Шмигалем, і з Федоровим. Зі своєї сторони я робитиму все максимально для того, щоб ці підприємства не висіли мертвим грузом на балансі у фонду, а передавалися, готувалися під приватизацію і залучали капітал, який допомагатиме їм розвиватися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на запитання до кандидата від народних депутатів України. Будь ласка, до 4 хвилин (1 хвилина – питання, 1 хвилина – відповідь).

Фріз Ірина Василівна.

ФРІЗ І.В. Прошу передати слово Михайлу Бондарю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Бондар. Будь ласка.

БОНДАР М.Л. Дякую. Пане Дмитре, було фактично поставлене запитання. У Фонду державного майна є в управлінні ПАТ «Центренерго». Вже багато

говорили про його неефективну роботу, про злочинну роботу, щодо кадрової політики, хто там сидить і як розкрадає державне майно. Була програма об'єднати ПАТ «Центренерго» з державними шахтами, щоб це була ефективна реалізація вугільної продукції. Тому як голова підкомітету буду радий вам у цьому сприяти під час обговорення, якщо буде можливість. Я як голова підкомітету вугільної промисловості займаюся також і концерном «Укрторф». Готовий буду вам допомагати і сприяти, щоб ми нормально реалізували цю...

НАТАЛУХА Д.А. Пане Михайле, дякую вам за конструктивну співпрацю весь цей час. Це, до речі, питання, яке співвідноситься, напевно, з тим, що питав до цього колега з фракції «Батьківщина». Щодо ПАТ «Центренерго» і об'єднання з шахтами будемо радитися. Я розумію, що це один з найкритичніших активів, в тому числі ПАТ «Завод Фрунзе», ОПЗ, ТОВ «Демурінський ГЗК» та інші. Тому це точно має бути пропрацьовано з максимальним залученням спеціалістів для того, щоб ми розуміли, що ми робимо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас Володимир Антонович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ВАТРАС В.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Федору Веніславському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Федоре Володимировичу.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Дмитре Андрійовичу, питання також пов'язано з державною власністю, але трохи в специфічній сфері. Є дуже цікава державна установа, яка називається Національна академія наук України, вона має у своєму складі дуже багато різноманітних установ, організацій, які користуються державною власністю. І будь-яка зміна цільового призначення цієї власності має здійснюватися виключно за погодженням з Фондом державного майна відповідно до профільного та інших законів. Тому я хотів би звернути вашу увагу на те, що, на мій погляд, є достатньо багато зловживань у цій сфері, коли зносяться об'єкти, які мають слугувати національній науці, і на їх місці зростають бізнес-центри, житлові масиви, а держава або взагалі нічого не отримує, або через якісь там домовленості отримує мінімум того, що взагалі могла б отримати. Тому, я думаю, це питання потребує також глибокого вивчення і контролю з боку Фонду державного майна.

Дякую.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую, шановний пане Федоре. Ми зіткнулися з тим самим, коли працювали в комітеті щодо космічного напрямку з Державним космічним агентством. По факту, це перетворилося просто з регуляторного органу на ріелторську контору, яка просто займалася або відчуженням, або здачею нерухомості, яка була в державній власності. Будемо працювати і з профільним міністерством, і з профільним комітетом. Я сподіваюся на вашу залученість у цьому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

І завершальне запитання. Ольга Володимирівна Коваль.

КОВАЛЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Дмитру Разумкову.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Дмитре Андрійовичу, ми багато встигли з вами зробити, і локалізацію провести через комітет, і багато інших корисних справ у рамках роботи парламенту. Я бажаю вам успіху на новій посаді, на новій позиції. Але я бажаю, щоб Фонд державного майна був Фондом державного майна, а не перетворювався на центр його розбазарювання і роздачі або відправки на приватизацію під час війни. Це неефективно і некорисно. Я думаю, що ви якраз це, як ніхто, добре розумієте і будете саме такі позиції сповідувати. Сподіваюся, що все те, що ви плануєте на цій посаді, вам вдасться зробити, у вас великий досвід, як говорять, ви в темі, добре, що не в долі. Бажаю вам успіху, так само, як і тій команді, яка буде працювати поруч з вами, і довести ті хороші справи, які ви запустили в парламенті, у Фонді державного майна.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, відповідь.

НАТАЛУХА Д.А. Я тоді просто хочу подякувати за підтримку, за добрі слова. Я не обійдуся і не уникну парламентського контролю, Дмитре Олександровичу, тому будемо ще бачитися неодноразово.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Андрійовичу, займіть своє місце.

До слова запрошується заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку Олексій Васильович Мовчан. Будь ласка, Олексію Васильовичу.

МОВЧАН О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 150, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, за дорученням Голови Верховної Ради України Стефанчука Руслана Олексійовича Комітет Верховної Ради з питань економічного розвитку на засіданні 13 січня 2026 року (протокол засідання № 254) розглянув подання Прем'єр-міністра України Свириденко Юлії Анатоліївни про призначення Наталухи Дмитра Андрійовича на посаду Голови Фонду державного майна України. Під час обговорення народні депутати підтримали зазначену кандидатуру та прийняли рішення рекомендувати Верховній Раді призначити Наталуху Дмитра Андрійовича на посаду Голови Фонду державного майна України.

Шановні колеги, це вперше за шість з половиною років роботи нашого парламенту є чітке взаємопорозуміння між парламентом, парламентською політикою, стратегічним баченням як розвивати управління державною власністю і кандидатом на Голову Фонду державного майна. Я це знаю, бо питанням опікуюся давно. І ми з вами велику роботу зробили в попередні роки. Ми зробили реформи, які, на жаль, чомусь окремими очільниками фонду не були імplementовані. І тут, головне, не погані закони, а погані виконавці. Я переконаний, що Дмитро Андрійович як той, хто стояв у витоків цих реформ, закладав фундамент для них і розумів ключову структуру і логіку, зможе це успішно реалізувати, ми йому в цьому допоможемо. І все-таки те майно, яке є надлишковим, яке сьогодні дійсно непотрібне державі, буде продано ефективно, прозоро і відкрито. Те майно, яке може приносити сьогодні доходи, буде приносити державному бюджету гроші і розвивати нашу економіку.

Окремо хочу подякувати Юлії Анатоліївни за її подання і за підтримку уряду. Ми сподіваємося на якісну взаємодію із Фондом державного майна, його підтримку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи. Нагадую, що відводиться до 16 хвилин, 2 хвилини на виступ від кожної фракції і групи. Будь ласка.

Шановні колеги, записалися сім фракцій, і це означає, що максимум через 14 хвилин ми будемо голосувати, тому що дехто може і не дотягнути до 2 хвилин. Хоча знаючи наш потенціал, все можливо.

Шановні колеги, запрошую до слова Скорика Миколу Леонідовича від депутатської групи «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

СКОРИК М.Л. Шановна президіє! Шановна пані Прем'єр-міністре! Шановні колеги! Шановний кандидате! Насамперед хочу підтримати дане подання. Я, дійсно, і Дмитро Андрійович про це сказав, працював разом з кандидатом три роки в Комітеті з питань економічного розвитку. Можу сказати, що він був одним з небагатьох людей у цьому скликанні, який організував роботу не через політичну призму, і ми відчували себе в комітеті членами єдиної команди, яка намагалася робити єдину справу саме задля економічного розвитку держави. Я щиро бажаю кандидату успіхів на цій посаді.

Я не дарма в рамках можливості поставити запитання кандидату запитав стосовно списку стратегічних підприємств, які не підлягають приватизації. Багато років до цього скликання це був головний запобіжник для нечистих на руки ділків, які через формальну оренду, міфічні покращення просто крали державну власність, для цього списку це було неможливо, і це дійсно був реальний запобіжник. І те, що його не існує з 2019 року, – дуже серйозна проблема. Дуже сподіваюся, що Дмитро Андрійович реально виконає обіцянку, виправить це питання, і цей список буде проголосовано. Тому що розбазарювати державну власність у період війни – це злочин. Ми маємо розуміти, що це не дає можливості надходження доходів до державного бюджету, держава втрачає цінні підприємства. Тому я дуже сподіваюся на професійне керування Фондом державного майна під вашим керівництвом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Олександрю Сергійовичу Сухову, група «Довіра».

СУХОВ О.С. Прошу передати слово Вельможному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Анатолійович Вельможний. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Я звертаюся від себе та від мільйонів переселенців, які втратили власні домівки. Наша держава володіє тисячами об'єктів нерухомого майна, які простоюють. У той самий час лише одиниці внутрішньо переміщених осіб отримали хоча б тимчасове житло, 12 років питання переселенців не вирішується. Люди втрачають останню надію. Державної допомоги немає. Тому перед призначенням нового керівника Фонду державного майна України я хочу звернути особливу увагу на те, що державне майно належить людям, а не чиновникам, і має використовуватися виключно на користь людей.

Окремо варто звернути увагу на приватизацію державного майна. У нас, дійсно, є об'єкти, які логічно продати, але не за копійки, не за безцінь, не в угоду

деяким бізнесменам. Всі кошти з продажу майна мають бути направлені на найбільш важливі потреби держави – армію та людей.

Нам необхідно берегти об'єкти культурної спадщини. Адже під час війни вкрай важливо зберегти нашу національну ідентичність, історію українського народу. Нашу державу становлять люди, і ми маємо робити все можливе для забезпечення добробуту громадян.

Дякую всім тим, хто підтримує переселенців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніколаєнко Андрій Іванович, фракція «Батьківщина».

НІКОЛАЄНКО А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Я підтримую Дмитра. Прошу передати слово Івченку Вадиму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вадиме Євгеновичу, будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Приватизація, а не розбазарювання. Ці головні постулати мають бути в майбутнього керівника Фонду державного майна. Якщо ми говоримо про чесну прозору приватизацію, то звідки будуть наповнюватися бюджети, коли державні підприємства віддаватимуться в угоду певним домовленостям. Якщо ми говоримо про приватизацію або концесію портів, так ми можемо з одної концесії отримати в сотню разів більше коштів, ніж дає вся портова галузь України. До речі, вона дає 7 мільярдів на рік, а ми можемо з одного порту брати до 100 мільярдів, а це заробітні плати, пенсії.

Якщо буде прозоре управління, не буде корупції, не буде тих, хто присмоктуватиметься до державних підприємств і набиватиме собі кармани.

Якщо ми говоримо про приватизацію земель Академії аграрних наук, то ці землі мають отримувати місцеві фермери, які створюють місцеву політику, залучають місцевих гравців, а не холдинги, які будуть виконувати роль холдингізації України. І поступово ці холдинги поглотять середніх, маленьких і всіх інших, а потім просто будуть продавати свої акції десь там на інших біржах і таке інше. І ніколи не будемо знати, хто обробляє наші землі.

Тому, пане Дмитре, хочеться, щоб ви зберегли ту політику, яку ви провадили в комітеті, про яку говорять у залі, чесну, прозору з приватизацією, з наповненням бюджету, це дасть вам насамперед репутацію, а нам з вами наповнення бюджету. Подумайте про це, не змінюйтеся.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хлапук передає слово Железняку. Будь ласка, Ярославе Івановичу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Почнемо з першого. Мені здається, так має виглядати парламентаризм, коли фракція більшості відправляє на посаду свого представника, якого вони самі делегували. І так має бути. Я не розумію, чому про більшість кадрових призначень ми дізнаємося з *Telegram*-канала навіть не мого, а Президента, де він чомусь вважає, що нормально обирати посади, які не відносяться до його квоти. Це про політику.

Друге. Я вважаю, що вчинок Дмитра трохи зухвалий, але це вчинок самопожертви, з чим я його вітаю. Я послухав програму, буду його підтримувати і щодо призначення, і сподіваюся, потім у залі.

Але тепер я хочу нагадати, що таке Фонд державного майна останні роки, особливо Прем'єр-міністру. Фонд державного майна управляв ОПЗ, на якому тричі з початку війни встигли вкрасти по сотні мільйонів гривень. Декілька справ, і не повірите, там – Міндіч.

Щодо ПАТ «Центренерго», точніше, того, що від нього залишилося. Як ви думаєте, скільки там людей від Міндіча і Єрмака, включаючи всю наглядову раду? А Земельний банк? Правильна реформа, всі за вами проголосували. Як ви думаєте, як швидко люди Міндіча придумали не передавати ці землі в оренду? Я можу довго продовжувати перелік, але, якщо коротко, я не знаю, яким чином у Фонді державного майна після розкрадання Міндіча, Єрмака і компанії це залишилися стільці в будівлі.

Тому всіляко буду підтримувати Дмитра, особливо в частині зачищення цих ворів, подонків, корупціонерів, які весь цей час, в тому числі і на Фонді державного майна, обкрадали суспільство, державу і державні підприємства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лаба Михайло Михайлович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ЛАБА М.М. Прошу передати слово колезі Мовчану Олексію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Мовчан. Будь ласка.

МОВЧАН О.В. Шановні колеги, у нас сьогодні є унікальна можливість змінити доктринальний підхід до управління державною власністю, особливо її приватизацію, і, нарешті, люди, які очолять Фонд державного майна, зможуть зробити і виконати те, що написано в тих законах, які ми з вами приймали. Але є великі виклики перед Дмитром Андрійовичем. Я хочу, щоб ми разом їх розуміли і у нього вистачило насаги їх пройти.

Перше. У нас дуже довго продаються об'єкти, десятки років. Одеський припортовий завод продають з 2008 року, і постійно там корупційні скандали, постійно когось садять, кримінальні справи і таке інше. Треба чітко визначити строки для приватизації об'єктів державної власності. У Фонду державного майна мають бути повноваження щодо виявлення, якісного аналізу управління

державною власністю. У нас в державній власності 160 мільйонів квадратних метрів нерухомості. В середньому в рік за один квадратний метр держава отримує 10 копійок, це надзвичайно неефективно.

Ми з вами під керівництвом нашого спікера Руслана Олексійовича скасували Господарський кодекс, який передбачає корпоратизацію всіх державних підприємств у країні. Вже рік пройшов після прийняття закону, я не бачу прогресу. Саме тому що виконання, на жаль, дуже повільне.

У нас є дуже багато активів за кордоном, у В'єтнамі, Болгарії, на різних Карибських островах, але ніхто ніколи не говорить про їх приватизацію, бо, мені здається, що очільники Фонду державного майна і не знають про ці активи. Треба запуснути ефективно працюючий реєстр об'єктів державної власності, щоб ми знали, що у нас є в державній власності. Коротше, роботи дуже багато. Дмитро Андрійович, вам успіхів.

Шановні колеги, прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Саврасов Максим Віталійович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко. Прошу запрошувати колег до зали.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Колеги, Фонду державного майна України насправді вже давно не існує. Може, наш колега Дмитро виправить цю ситуацію. Хочеться в це вірити, бажаю успіху. Тому що він давно перетворився на фонд розпилу і ще останнім часом на фонд майна Міндіча. Це те, що ми маємо. Це абсолютно ганебна ситуація.

Я нагадаю, що очолював його ще нещодавно Рустем Умеров. Коли ми говоримо, а як же так сталося, що там заправляв Міндіч і грабували державне майно. Так це був Умеров, який після цього зробив далі карколомну кар'єру, який в нас був міністром оборони, тепер – Секретар РНБО. Все клас! Якось, до речі, всі, хто пов'язані, як сам Міндіч на теплих морях, так і родина Умерова там само на теплих морях, усі в теплих країнах. У цей же час державне майно України розкрадено, нічого немає, українці сидять в холоді, без світла, без води. Оце напрацював фонд.

Ще якісь дивовижні речі йдуть з Фонду державного майна. Ми всі нещодавно прочитали, що один з чиновників Фонду державного майна, заступник директора департаменту оренди та розпорядження державним майном – начальник управління з питань розпорядження державним майном Андрій Мельник задекларував на п'ять тонн золотих злитків, які зберігаються в Москві. Це як «двушку» на Москву відправляв Міндіч. Більше того, ми зараз чуємо,

що вже і перевірку зробили, і що все правильно, що в нашого діяча з Фонду державного майна якісь або векселі, або якесь майно, або відвали – все це в Москві, – золото. Слухайте, це якесь божевілля! Просто хочеться мені, щоб ви вичистили ці авгієві стайні, бо те, що там відбувається, – абсолютна ганьба.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рудик Сергій Ярославович. Завершальний виступ, після цього будемо голосувати. Прошу, Сергію Ярославовичу.

РУДИК С.Я. Шановні українці! Скажу вам відверто: я ніколи не був великим прихильником ідеї продажу об'єктів державної і комунальної власності, а особливо під час війни. Коли активи зі зрозумілих причин падають у рази, скористатися цим можуть всі, хто завгодно, і тільки не держава.

Так, я знаю, що побутує думка про те, що держава – неефективний управлінець. Але давайте поставимо собі запитання: чому? А тому, що крадуть, а тому що ставлять на керівників «фунтів» – людей без профільної освіти, мета яких довести підприємство до банкрутства і потім пояснити, що держава не є ефективним власником. По роду діяльності тимчасової слідчої комісії з питань оборони я знаю кільканадцять державних підприємств, які сьогодні штучно доводяться до банкрутства. Управляє цим процесом Фонд державного майна, де півтора року немає керівництва.

Мені подобаються підходи ймовірного нового керівника. Шість років у парламенті на посаді голови Комітету з питань економічної політики дають надію, що при ньому такого не буде, але поки що так є. Мене дуже збентежила ваша інформація про те, що ви щойно з міністром оборони і колишнім Прем'єр-міністром проговорили про передачу підприємств з Міністерства оборони України у Фонд державного майна. Я категорично не згоден. Залишіть підприємства, які роблять на оборонку, в Міністерстві оборони, тільки після війни передавайте у Фонд державного майна. Бо чомусь мені дуже здається, що це може закінчитися так само, як з багатьма іншими підприємствами, яких сьогодні вже немає в державному управлінні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, обговорення питання завершено.

Прошу народних депутатів підготуватися до голосування. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України, частини першої статті 7 Закону України «Про Фонд державного майна України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Наталухи Д.А. на посаду Голови Фонду державного майна України» ([№ 14379](#)) в цілому.

Готові, колеги? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, вітаємо пана Дмитра.

Відповідно до пункту першого частини другої статті 81 Конституції України, пункту першого частини першої статті 4 Закону України «Про статус народного депутата України» народний депутат України Дмитро Андрійович Наталуха написав заяву про складення ним депутатських повноважень у зв'язку з призначенням на посаду голови Фонду державного майна України. Переходимо до прийняття рішення. Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця.

Артуре Володимировичу, хочу нагадати, що в різних фракціях були такі питання, і ми як би трималися голосування.

Шановні колеги, відповідно до пункту першого частини другої, частини четвертої статті 81 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про дострокове припинення повноважень народного депутата України Наталухи Дмитра Андрійовича у зв'язку з поданою заявою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Прошу профільний комітет разом з апаратом оформити постанову за наслідками прийнятого нами рішення. Вітаємо! (*Шум у залі*).

Шановні колеги, до мене звернувся Голова Фонду державного майна з одним проханням, чи можете ви дозволити дати йому 5 хвилин, щоб він подякував за цих шість з половиною років.

Якщо ви не проти, надаю слово Голові Фонду державного майна України Наталусі Дмитру Андрійовичу, до 5 хвилин. Будь ласка, Дмитре.

НАТАЛУХА Д.А., Голова Фонду державного майна України. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Друзі, я коли сюди їхав, напевно, на своє останнє засідання як депутата, я намагався згадати якісь події, які стали визначальними для мене і для цієї професії, бо у кожній професії є щось, що її визначає. В бізнесі це, напевно, кількість укладених угод, в медицині – здоров'я пацієнта. А що є визначальним для народного депутата? Щасливі громадяни? Чесно кажучи, важко зробити всіх в країні щасливими. Кількість прийнятих законопроектів? Кількість голосувань? Зразкове відвідування засідань? Мені здається, що все це вторинне перед тим, що в кожного з нас на цій посаді є шанс створити поворотний момент, який перетворить пряму мертву лінію на пульсуюче життя, який при заблокованому прямому курсі дозволить досягти результатів обхідними шляхами, а під час прямої лобової загрози створить неконвенційні способи спротиву і дозволить вижити.

Ці поворотні моменти змінюють хід подій і лишають відбиток в історії. Народний депутат України – це громадянин, який має привілей, але і відповідальність створити ці поворотні моменти в масштабах держави. Однією поправкою, одним законом, голосуванням та хоча би однією присутністю, як ми це побачили в 2022 році, в лютому, і відтоді бачимо понині.

Для мене сьогоднішній день – один із таких моментів, бо останні шість років життя я провів тут, серед вас, достойних і самовідданих людей, часто

недооцінених, які тим не менше за ці шість років створили багато поворотних моментів, вагу і значимість яких країна може досі і не усвідомлювати, та, я впевнений, історія розставить все на свої місця.

І щодо того як це скликання відреагувало на COVID у 2020 році, коли здавалося, що ця нова чума вб'є нас всіх, не було зрозуміло абсолютно нічого, але потрібно було діяти. Я тоді зводив пропозиції підтримки економіки і населення, які ми напрацьовували всіма фракціями, всіма групами. І зусиллями саме цього парламенту вдалося врятувати і український бізнес, і українські життя.

Історія точно згадає, звісно, і про те, як Верховна Рада дев'ятого скликання зустріла цю війну, тут, у цьому залі, під цим скляним куполом, коли ще не було ППО, відмовившись (я вам нагадаю) зібратися у більш безпечному місці, щоб українці не подумали, що депутати втекли, а натомість побачили, що їх обранці тут, що вони на своєму місці, готові на рівних ризикувати, щоб допомогти державі і населенню чинити опір агресії.

Сергій Бабак у перші дні війни сказав мені якимось: «Це моє місто, я нікуди звідси не поїду». Після цього в найважчі часи я бачив як тут у столиці допомагали спротиву всім, чим могли Марчук, Чернів, Мотовиловець, Грищук, Тарута, інші депутати. Так само по всій Україні сотні колег робили те саме у своїх регіонах та округах, на всіх своїх місцях: Тістик, Жупанин, Шипайло, Саламаха – на заході, Сушко, Здебський – на півночі, Костенко – на півдні, Магомедов, Березін, Ткаченко, Лічман – на сході, Мезенцева, Хоменко, Василенко, Шкрум, які мобілізували підтримку за кордоном, це лише ті, з якими я у перші місяці війни перетинався особисто. А є ще безліч тих, про чию допомогу ще належить обов'язково розказати. Ми робили це тому, що давали присягу народу України, але й тому, що для нас Україна і українське не пустий звук.

В Комітеті з питань економічного розвитку, який я мав честь і відповідальність очолювати, мені хочеться сподіватися, що нам вдалося довести цінність українського інтересу діями. Я пишаюся тим, що це скликання стало першим, яке попри шалений тиск та погрози ввело вимогу локалізації у закупівлях держави і гарантувало українським виробникам тисячі контрактів. Тоді це було революцією, зараз локалізація це норма. Пишаюся, звісно, тим, що нам спільно вдалося дати друге життя індустріальним паркам, які дозволили врятувати і релокувати сотні українських підприємств, коли почалася велика війна з московією. Спільно з вами ми ліквідували Господарський кодекс, який ненавидів кожний викладач права в університеті, привели законодавство про корпоративне управління до світових стандартів, дали можливість бізнесу інвестувати у відновлення через публічно-приватне партнерство, реформували Експортно-кредитне агентство, запустили реформу Фонду державного майна і Антимонопольного комітету та прикрили десятки схем на кшталт викупу через невід'ємні поліпшення, які існували ще з 1991 року. Ми створили засади для конфіскації російських активів, щоб агресор платив за свої злочини. Ми скрізь намагалися творити поворотні моменти: від вагонів до вина, від космосу до «Пакунку малюка». Я впевнений, що ці поворотні моменти триватимуть і надалі просто тому, що я впевнений у своїх колегах, які всі ці роки стояли поруч, у вас,

шановні друзі, у людях з різними переконаннями, з різними фракціями, регіонами, але з однією непохитною вірою в успіх України. Я всім вам дякую за безсонні ночі, за невпинні суперечки. Дякую кожному за вашу небайдужість і за позицію. Вірю в те, що у нас можуть бути різні інтереси, але є один, що стоїть вище за будь-який інший, це український інтерес.

Слава українському парламенту! Для мене велика честь жити з вами в один час.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, у мене до вас є одне прохання, і після цього, я думаю, сьогодні ми вже зробимо перерву.

Учора ми проголосували дуже важливий закон «Про основні засади житлової політики». Але так сталося, що доки він розглядався в парламенті, в комітеті, там вкралися деякі неточності, зокрема щодо моменту його введення в силу. Там написано: з 31 грудня 2025 року. Не буде заперечень?

Шановні колеги, до мене звернувся Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування з пропозицією усунути редакційні неузгодженості у прийнятому 13 січня 2026 року Законі України «Про основні засади житлової політики» ([№ 12377](#)).

Згідно зі статтею 131 Регламенту Верховної Ради України відповідна пропозиція вноситься мною на розгляд Верховної Ради України, необхідні матеріали вам надано. Згідно з частиною четвертою статті 131 Регламенту обговорення питання не проводиться і тому переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція, ініційована Комітетом з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, щодо усунення неузгодженостей у прийнятому Законі «Про основні засади житлової політики» ([№ 12377](#)). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 211.

Рішення не прийнято.

Отже, я його підписую так, як він є. Дякую, шановні колеги.

Олександр Сергійовичу, ще деякі оголошення.

КОРНІЄНКО О.С., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Так, є низка оголошень.

Перш за все не спрацювала картка у пані Бобровської Соломії під час голосування за міністра оборони пана Михайла Федорова, про що вона надіслала заяву і просить зарахувати її голос за призначення міністра оборони України Федорова Михайла Альбертовича.

Працівники Апарату Верховної Ради України, прохання зробити аудит наших систем голосування у міжпленарний час, щоб ми менше отримували таких заяв.

Відповідно до частини другої статті 60 Регламенту Верховної Ради України, а також згідно з рішенням депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» від 1 грудня 2025 року повідомляю про обрання заступником голови депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» народного депутата України Ковальчука Олександра Володимировича. Вітаю.

Також створено МФО. Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Платформа технологічної дипломатії України». Співголовами цього об'єднання обрано народних депутатів України Фролова Павла Валерійовича, Таруту Сергія Олексійовича та Федієнка Олександра Павловича.

Кадровий момент. Згідно з поданою заявою та відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про вихід народного депутата України Буймістер Людмили Анатоліївни зі складу депутатської фракції політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» у Верховній Раді України дев'ятого скликання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійовичу.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за плідну роботу. Зараз я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні.

Працюємо далі заради України. Слава Україні!

Прошу керівників фракцій і груп зібратися в мене на засідання Погоджувальної ради.